

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Kisapáti Község Önkormányzata

2024-2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	15
Célok	17
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	19
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	19
2. Stratégiai környezet bemutatása	19
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	22
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	43
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	59
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	67
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	74
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	79
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	80
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	82
1. A HEP IT részletei	82
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	82
Jövőképünk.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális).....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	85
3. Megvalósítás	88
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	88
3.2 A megvalósítás folyamata	88
3.3 Monitoring és visszacsatolás	91
3.4 Nyilvánosság.....	91
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	92
4. Elfogadás módja és dátuma	93

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Kisapáti Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Kisapáti község a csodálatos Tapolcai medencében, a bazaltorgonáiról híres Szent György-hegy keleti lábánál fekszik.

Az 1100-as évek végén írásos feljegyzéseket találunk a településről, de konkrétan az 1200-as évek közepén jelent meg a település név szerint a feljegyzésekben.

IV. Béla király parancsára minden 10 településnek egy templomot kellett építenie, és így épült fel a jelenlegi temető felett a Szent Kereszt Kápolna, amely többszöri tulajdonosváltások következtében végül a Pannonhalmi Bencés Apátság tulajdonát képezte. A település így kapta az *apáti* nevet. A kápolna a mai napig szerencsésen átvészelte az idő viszontagságait, és így büszkék vagyunk a legrégebbi épületünkre. Igyekszünk az egyházzal közösen – hiszen a tulajdonosok ők – folyamatosan karbantartani.

Településünk abban az időben még Hegymagashoz tartozott, a későbbiek folyamán vált két különálló településsé. A feljegyzések alapján Apáti, majd Sároskisapáti és a XVII. századtól kapta a Kisapáti nevet. Ez a kis előtag különböztette meg Monostorapátitól, Zalaapátitól, mind a két település viszonylag közel fekszik községünkhöz.

A települést jobbágyok lakták, akik az uradalmakban dolgoztak. A hegyen szőlőművelésből, és miután a víz a mélyen fekvő településrészről visszább került a Balatonba, a rétek kaszálásából és a földek megműveléséből éltek. Kemény sarcot fizettek az uraságoknak, ami ellen próbáltak fellépni.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A XIX. században a hegyről a lakók a mai falu területére költöztek, és 1875-ben megépítették a mai templomunkat.

A XVIII-XIX. századtól folyamatosan népesült be a település. Az 1930-as években közel 800-an lakták a községet, ami sajnálatos módon 2009-re 391 főre csökkent. Ez a közel 800 fő fölé utaló létszám még a 60-as évek elejét is tükrözte.

Kisapáti község közigazgatási területe: 689 Ha

A Szent György-hegyen található szőlőterületek műveléséből élt a lakosság egy része, de ez ma már csak egy jövedelem-kiegészítés.

A település belterületi utcái vezetékes vízzel, gázzal, villanyhálózattal, szennyvízcsatornahálózattal, telefon és internethálózattal is ellátottak. A község belterületén található utak szilárd burkolattal ellátottak. A rendszeres szilárdhulladék elszállítását az Önkormányzat az NHSZ Tapolca Nonprofit Kft.-vel végezteti. A település a közúthálózatba a Tapolca-Badacsonytomaj tengely mentén kapcsolódott be. A vasúti közlekedés is elérhető a lakosok számára, mivel egy Nemesguláccsal közös, a két település közötti vasúti megálló is rendelkezésre áll az itt lakók számára.

Az önkormányzat önerőből és pályázat útján egy új orvosi rendelőt és hivatalt építtetett, aminél figyelembe vettük a mozgáskorlátozottak speciális igényeit is.

A bazalt orgonák alatt található Kaán Károly nevét viselő kulcsos ház, ami egész évben folyamatosan várja az odalátogató turistákat.

A múlt tiszteletének is nagy szerepet adunk, felavattuk a II. világháborús emléktáblát. Településünk címerrel és zászlóval is rendelkezik. Ezeket a szimbólumokat szintén a régi, történeti jegyekre utalva készítettük. Az önkormányzat a község címerének és zászlójának alapításáról és annak használati rendjéről 6/1998. (IV.30.) számú rendeletével rendelkezett.

Immár hagyomány a faluban, hogy minden év szeptember második hetében megrendezzük a szüreti mulatságot, ami a lakosság apraja-nagyját megmozgatja.

Több család foglalkozik falusi turizmussal, van, aki csak szobát ad ki, van aki egész apartmant. Kisapáti kisbolt is működik, kicsiny falunk pár éve csatlakozott a Szent György-hegyi borúthoz. Minden év áprilisában megrendezésre kerülnek a Szent György-hegyi napok, melynek keretében borversenyt, szabadtéri előadásokat rendeznek és a Lengyel kápolna előtt tartanak szentmisét. A programsorozatot a Szent György-hegyhez tartozó települések pörköltfőző versenye zárja. Egész évben nyitva áll a kirándulók, túrázók kedvéért a Kaán Károly kulcsosház. Büszkéek lehetünk, hiszen tavasztól őszig szinte minden hétvégén vannak vendégek, akik tovább viszik falunk

hírnevét.

A környékről - Szent György-hegy

“Ott áll Szent György-hegye. Néma méltósággal, fenséges nyugalommal. Ez is kúp. Ez is tűzhányó volt millió év előtt. Hatalmas vállain duzzadnak az izmok. Minden izomduzzadás óriási sziklagombolyag. Az egész hegy mégis kerek, valami csodálatos szerszámmal simára, gömbölyűre faragta az alkotás. Nem is hegy ez, hanem dombormű. Két élő testvére van. Az egyik itt előtttem, a Badacsony, a másik fönt Veszprém megye nyugati síkján a Somlyó. A három testvér közül melyik a legszebb, ki tudná azt megmondani?”

Eötvös Károly

Geológia

A Szent György-hegy a Badacsony mellett a Balaton-felvidék másik legjelentősebb tanúhegye. Oldalán hatalmas bazaltoszlopok találhatók.

A balatoni táj látványos része a bazalthegyekkel ékesített Tapolcai-medence, melynek egyik legszebb példája az oszlopos elválású bazalttornyokkal szegélyezett Szent György-hegy. A terület a Pannon-tenger elvonulása idején, körülbelül 3-4 millió évvel ezelőtt jelentős vulkáni tevékenység színhelye volt. A felszínre törő láva kisebb-nagyobb „lepények” formájában terült szét a homokból és agyagból álló vastag tengeri üledéken, melyet később megóvott a lepusztulástól. Azokon a területeken, ahol bazalttakaró nem borította az egykori tengeraljazatot, a felszíni üledék nagymértékben lepusztult, s így hozzájuk képest a bazalttakarós részek 200-300 méterrel magasabbak lettek. Ezért is hívják ezeket a hegyeket tanúhegyeknek, mert ma is híven mutatják az egykori tengeraljzat szintjét, hiszen azon szétterülve alakultak ki, s ehhez képest a környezet változását (lepusztulását) jól megfigyelhetjük. A forró láva a gyors kihűlés hatására főleg a peremén vált szét sokszögletű oszlopokra. Ezeket az időjárás tovább formálta, és napjainkra alakultak ki a nép által közsákoknak, vagy gyapjúzsákoknak is nevezett látványos bazaltalakzatok. A legszebb ilyen képződmények a Szent György-hegyen találhatók, ahol a helyenként 30-40 méter magasba emelkedő bazaltoszlopok orgonasípokhoz hasonlóan sorakoznak egymás mellett.

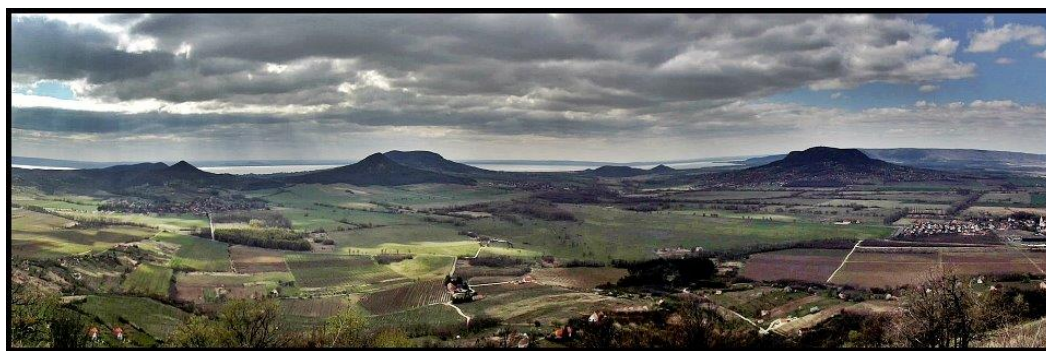
Flóra A cselling-páfrány (*Notholaena marantae* syn *Cheilanthes marantae*) egy ritka páfrányfaj. Magyarországon a Badacsony melletti Szent György-

hegyen fordul elő. A növény feltételezések szerint a kainozoikumi eljegesedés előtti harmadidőszak flórájának egy mai napig fennmaradt maradványfaja. A fajra 1901-ben bukkant rá egy osztrák mohakutató, de nem ismerte fel ekkor a felfedezésének a jelentőségét. A cselling megtalálója hosszú ideig abban a tudatban volt, hogy a hazai flóra avatott kutatói ismerik hazánk területén az előfordulását, így nem is publikálta adatát. A felfedezés éve után tíz évvel említette egy jeles botanikusunknak, Degen Árpádnak egy külföldi botanikai kirándulása során. Ez a ritka növény csak a meleg mikroklímájú, kevés talajréteget tartalmazó sziklagyepek bazalt szikláinak a zugaiban él. Szárazságok idején levelei összepöndörödnek és barnára színeződnek, a tavaszi csapadékok idején arasznyi levelei élénkzöld színűek. A bazalthegyeken számos ritka növény él. Hazánkban egyedül a Szent György-hegyen él a cselling-páfrány, de itt él a szintén ritka pikkelypáfrány és a Lumnitzer-szegfű is.

Fauna

A terület madárritkaságai a HOLLÓ, a VÖRÖS VÉRCSE és a KÖVIRIGÓ.

A település története

Kisapáti község a Tapolcai-medencében, a fantasztikus bazalt orgonáiról híres Szent György-hegy keleti oldalán fekszik. Az 1100-as évek végén írásos feljegyzéseket találtunk a településről, de konkrétan az 1200-as évek közepén jelent meg a

település név szerint is a feljegyzésekben. IV. Béla király parancsára minden 10 településnek egy templomot kellett építenie. A település a pannonhalmi Bencés Apátság birtoka volt. Az akkori apát építtette 1244-ben a jelenlegi temető felett lévő Szent Kereszt kápolnát. A török korban pusztulásnak indult épületet a hívek 1720 körül felújították. A XIX. század második felében hanyatlásnak indult kápolnát 1958-ban restaurálták újra. Szentélyében késő középkori oltár, illetve szintén középkori festett freskótöredékek láthatók. Ma már a kápolna felújítva várja, az idelátogató turistákat, érdeklődőket.

Kápolna

A település abban az időben még Hegymagashoz tartozott, a későbbiek folyamán vált két külön településsé. A feljegyzések alapján Apáti, (az apátsági birtokra utalva) majd Sároskisapáti lett, és a XVII. századtól kapta a Kisapáti nevet. Ez a kis előtag különböztette meg Monostorapátitól, Zalaapátitól, mind a két település nagyon közel van hozzánk. A települést jobbágyok lakták, akik az uradalmakban dolgoztak. A hegyen szőlőművelésből, és miután a mélyebben fekvő részről a víz visszahúzódott a Balatonba, a rétek kaszálásából és a földek műveléséből éltek. Kemény sarcot kellett fizetni az uraságoknak, ami ellen próbáltak fellépni. A XVIII-XIX. századtól folyamatosan népesült be a település. Az 1930-as években közel 800 lakosa volt, ami sajnálatos módon napjainkra 379 főre csökkent. Ez a közel 800 lakóra utaló létszám még a 60-as évek elejét is tükrözte. Korábban a lakosság egy része a Szent György-hegyen található szőlőterületek műveléséből élt, de ez ma már csak jövedelem-kiegészítés.

Napjainkban a település lakossága a Balaton partján és Tapolca városában dolgozik. Az igazi fejlődés 1990-től indult meg a faluban. Az infrastruktúra szinte teljes mértékben kiépült, a szennyvízcsatorna beruházás a település belterületén elkészült. Szinte minden ház és a szőlőhegy területe is el van látva vezetékes telefonvonallal. A lakások 60 %-ában gázzal fűtenek. Az önkormányzat önerőből és pályázati támogatásból új orvosi rendelőt épített, melynél figyelembe vették a

mozgáskorlátozottakra vonatkozó törvényt is.

Hivatal és rendelő

A bazaltorgonák alatt található a Kaán Károly nevét viselő turistaház, ami egész év folyamán üzemel, így egy kicsit vállalkozik is a település.

Kulcsosház

Az I. és II. világháborúban hősi halált halt lakosok tiszteletére emléktáblát avattunk a településen.

Emlékmű

A település címerrel és zászlóval is rendelkezik, mely szimbólumok szintén a régi történeti jegyekre utalnak.

Heraldikai leírás

A címer kékkel és arannyal vágott csücsköstalpú tárcsapajzs. A kék mezőben két lebegő ezüst ruhájú angyal egy arany keresztet tart. Az arany pajzsmező aljából egy zöld színű hármass csúcsú hegy emelkedik ki. A hegy alatt arany szőlőfürt lebeg, két oldalán egy-egy szőlőlevéllel.

A címer magyarázata

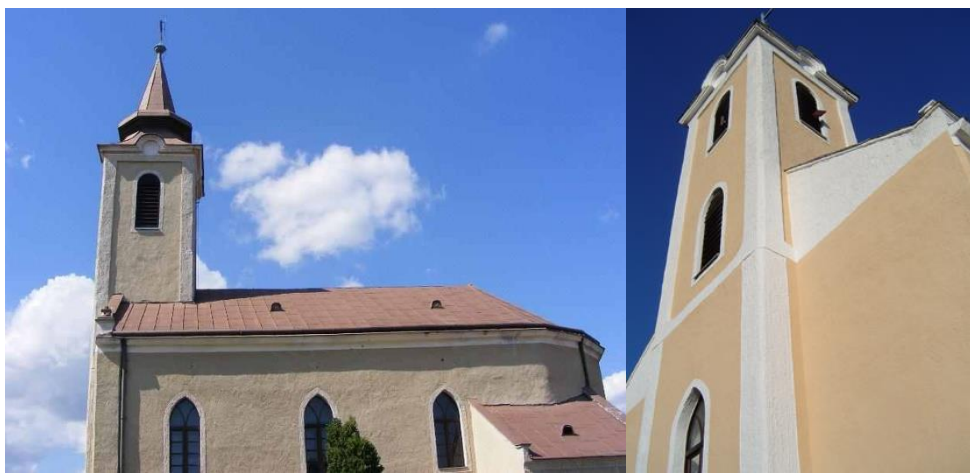
Kisapáti a Szent György-hegy délkeleti lábánál fekvő település. Ezért a címerben látható zöld hegy a Szent György-hegyet jelképezi. A hegy régi neve "HEGYMAGOS" (magas hegy) volt. Egy 1222-ből származó okiratban a község nevének első írásos említése a hegygel együtt történik: "in villa Apaty in Higmagos". A hegy mai nevét a Szent György kápolnáról kapta. A kápolna mára elpusztult. Egyesek szerint a XVII. században épült Lengyel kápolna helyén állhatott.

A címerben található arany szőlőfürt az itt termő híres borokat szimbolizálja. A kék mezőben az arany kereszt egyrészt a község nevére utal. KISAPÁTI nevét a pannonhalmi bencés apátságról kapta, melynek itt voltak birtokai. A kis előtag a közeli Monostorapátitól való megkülönböztetésre szolgál. Másrészt azért került a címerbe a kereszt, mert a község temploma a Szent Keresztnek lett szentelve. A két angyal a "címeresebb" megjelenést szolgáló kiegészítés. A község címere, mint ún. beszélő címer hűen fejezi ki a község nevét, földrajzi fekvését, múltját és jelenét.

Legendárium

TEMPLOM

Délben, az 1875-ben a Szent Kereszt felmagasztalására épült római katolikus templom harangjai szólnak.

A 31 méter magas toronyban 3 harang lakik.

A délben megszólaló nagyharang, melynek súlya 300 kg, (száma: 4967.) 1926-ban, Sopronban készült, Seltenhofer Frigyes és fiai harangöntő gyárában. A harangon az alábbi felirat olvasható: **„Imádunk Krisztus és áldunk Téged, mert a Te Szent Kereszted által megváltottad a világot.”**

A lélekharangot a monda szerint egy nagy vihar alkalmával a Szent György-hegyről lezúduló esővíz sodorta a faluba. Hangja figyelmezteti az embereket a tűzvészre, viharok közeledtére, és kíséri a kisapátiakat utolsó útjukra. Felirata: **„Mendel János öntött engem”**. Súlya 100 kg.

Szent György és a sárkány

A szent egyik első magyar vonatkozása, hogy a korona alsó, ún. bizánci részén az ő képe látható. Az sem jelentéktelen tény, hogy az első csanádi székesegyházat Gellért püspök Szent György tiszteletére szentelte. A veszprémi Szent György-kápolna is a magyar György-kultuszt hirdette a középkorban. I. István bolgárok elleni hadjáratából is Szent György ereklyéivel tért haza, és a szent a középkorban virágzó nagy magyarországi népszerűségét tanúsítja, hogy számos nemzeti monostor és templom választotta patrónusául.

A hazai Szent György-kultusz virágzására jellemző, hogy Károly Róbert megalapította (1318.) a Szent György-vitézek lovagrendjét (Societas Beati Georgii), amelynek az Egyház védelme, a lovagi erények: istenfélelem, foglyok

kiváltása, szegények istápolása, a bajtársias érzület ápolása, továbbá a királyhűség és a haza védelme volt a kötelessége.

A rendnek ötven tagja volt, “aki tartozott minden vigasságban, de különösen a harcjátékban a királyt követni.

Jelvénye fehér mezőben piros kereszt, ruházata pedig térdig érő hosszú fekete, csuklyás

köpeny. A tagok az Úr halálának és feltámadásának emléknapijain, azaz pénteken szomorkodni, vasárnap pedig örvendezni kötelesek”. A lovagi közösséget Zsigmond új szabályzattal, Sárkányrend néven

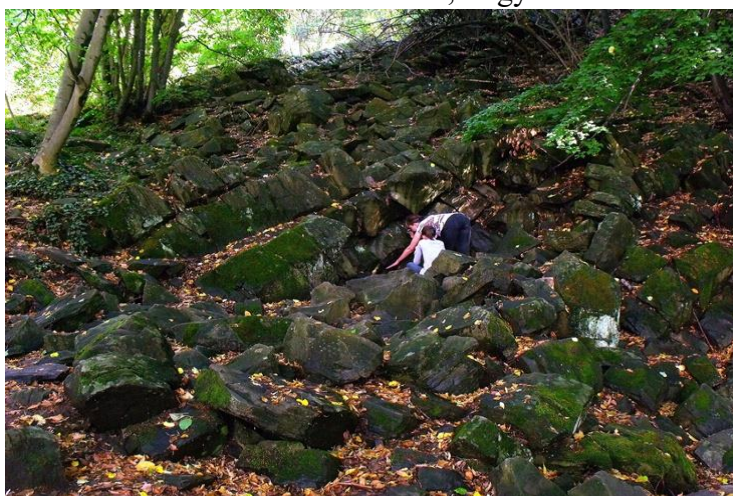
fejlesztette tovább (1408). A középkori főnemesség eleven Szent György-kultuszáról tanúskodik, hogy a Báthoriak is a Sárkányölőt választották családi patrónusuknak. A középkori címerükben látható sárkányalak a mondai hagyomány szerint a család őseinek, a 13. században élt Oposnak hőstettét, az Ecsedi-láp félelmetes sárkányának Szent György segítségével való legyőzését idézi.

A 16-17. században a szent kultusza Magyarországon a törökök elleni küzdelemmel kapcsolódott össze, míg a barokk kor elején az egyik legnépszerűbb védőszent volt az országban. "Kedveltségét a nevéből képzett régi családneveink szép száma is tanúsítja: György, Győr, Györffy, Györe, Györgye, Györke, Györkö, Györkös, Gyura, Gyuró, Gyurka, Gyurkó, Gyuris, Gyéres, Gyíres, Gyüre." Szent György tisztelete a 18. század végére elhalványodott, a legendakörét azóta viszonylag töredékesen ismerik, ám a néphitben és népszokásokban betöltött szerepe még ma is jelentős.

A Szent György-hegyi jégbarlang legendája

A Szent György-hegyen élt egy sárkány, aki azzal szomorította a falu lakóit, hogy minden évben követelt magának egy szép leányt, aki feleségül megy hozzá. Megfenyegette a falusiakat, ha nem teljesítik a kérését, elpusztítja az egész falut. Volt sírás-rívás, amikor a sárkány elragadta a szép leányokat, mindaddig, amíg egy idő elteltével nem hallottak a sárkány felől az emberek.

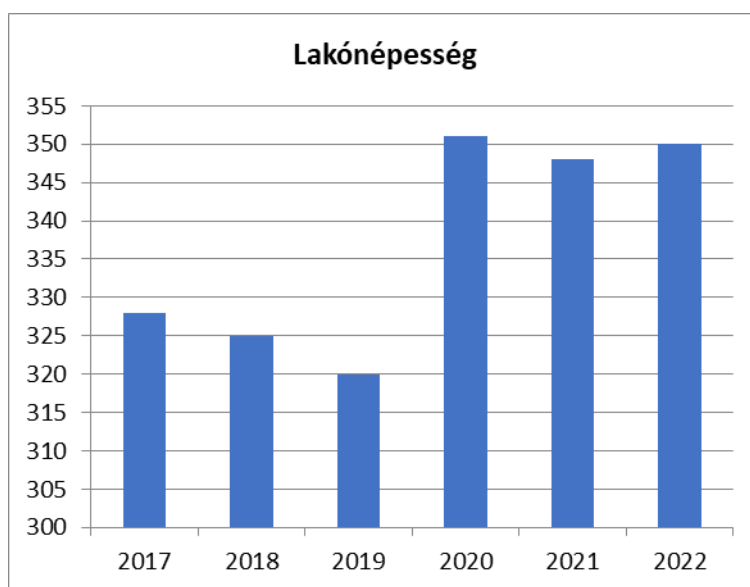
Tanakodtak, vajon mi történhetett vele, és elhatározták, hogy felmennek a hegyre és bemerészkednek a barlangjába. Így is tettek és megtalálták a nagybeteg sárkányt. Az emberek azonban nem hagyták magára, ápolták, gyógyították, míg nem egy napon a sárkány így szólt: Amiért ilyen jók voltatok hozzám, soha többé nem fenyegetem a falut és nem kérek több leányt feleségnek.

A falusiak nagyon megörültek, hogy most már nem kell félniük a fenevadtól. Sokáig éltek egymás mellett békességben, az emberek a faluban, a sárkány a hegyen. Teltek az évek, a sárkány megöregedett, járni és repülni sem volt már ereje, aztán egy éjszaka kilehelte a lelkét, amelytől az egész barlang jéggé változott. Azt tartják: ezen az éjszakán keletkezett a mai jégbarlang, amelyben a sárkány örök álmát alussza.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	328	bázis év
2018	325	99,09%
2019	320	98,46%
2020	351	109,69%
2021	348	99,15%
2022	350	100,57%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

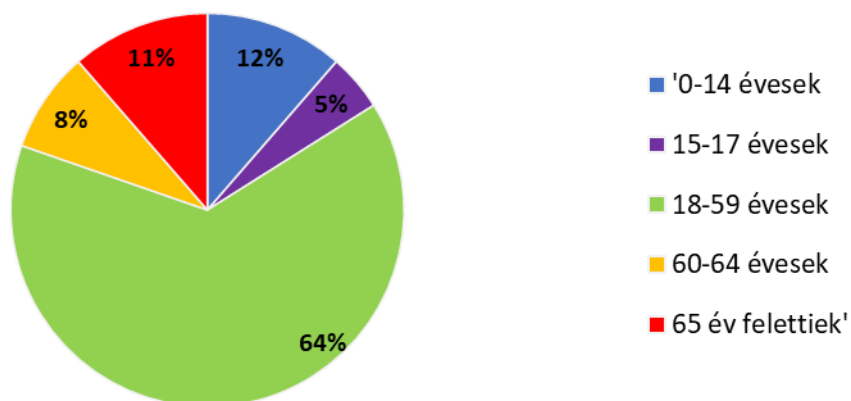
A lakónépesség számának vizsgálata során megállapítható, hogy a település népességének száma 2017 és 2019 között csökkenő tendenciát mutat, majd 2020-ban jött egy kimagasló növekedés a település életében.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	193	175	368	52,45%	47,55%

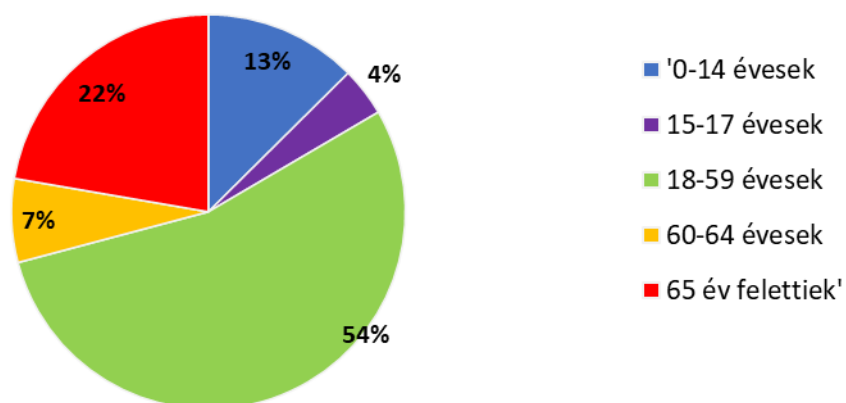
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			7	1,90%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	22	22	44	5,98%	5,98%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	9	7	16	2,45%	1,90%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	124	95	219	33,70%	25,82%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	16	12	28	4,35%	3,26%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	22	39	61	5,98%	10,60%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

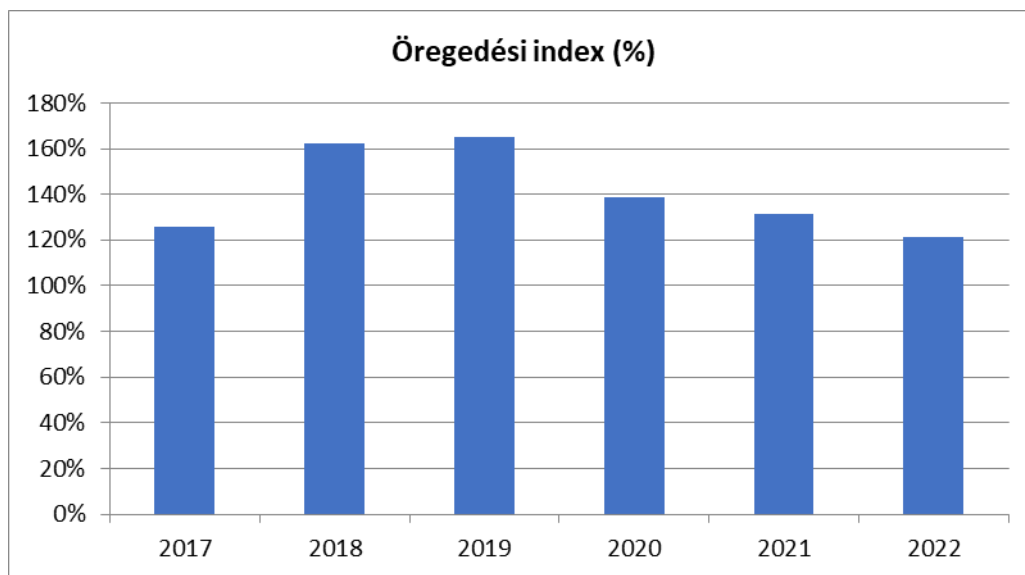
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A népesség megoszlásának vizsgálata során kiderült, hogy összességében a férfi lakosság van többségben, különös tekintettel a 0-59 éves korig vizsgált lakosság esetében. Ez az arány a 60. életévet betöltöttek esetén fordul meg. A 65 év felettiak esetében pedig a nők már 11%-kal többen vannak, mint a férfiak.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	63	50	126,00%
2018	65	40	162,50%
2019	61	37	164,86%
2020	61	44	138,64%
2021	59	45	131,11%
2022	57	47	121,28%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési indexet vizsgálva kimutatható, hogy Kisapáti község kis mértékben előregedő település. A 0-14 éves korú lakosok száma a vizsgált időtartományban folyamatosan a 65 év felettiak alatt van. A fenti táblázatból viszont az is kiderül, hogy a 0-14 éves korúak száma erősen hullámzó volt a vizsgált időszakban.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	21,47
2018	9,19
2019	3,10
2020	92,40
2021	-5,72
2022	-17,39

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A vizsgálat kimutatja, hogy Kispáti község esetében inkább jellemző a bevándorlás, 2021 és 2022-ben volt elvándorlás a településről, de az sem nagy mértékben.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-12,27
2018	-12,25
2019	-21,71
2020	-5,96
2021	-14,31
2022	-5,80

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Kisapáti 2017. évtől folyamatosan csökkent az élve születések száma, míg a halálozások száma növekedett. A természetes szaporodás értékei is azt mutatják, hogy az elhalálozások magas száma lehet az oka a településen tapasztalható lakosságszám ingadozásának.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Az egyenlő bánásmód elveinek betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása is. Megléte segíti, hogy mindenki egyenlő méltóságú személyként élhesse az életét, és hogy hatékony jogvédelmet élvezzen, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Kisapáti Község Önkormányzata arra törekszik, hogy folyamatosan érvényesítse az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Európai Bizottság javaslatára és a sajátos magyar adottságok és problémák figyelembevételével 6 olyan terület került kijelölésre, melyek hozzájárulhatnak az esélyegyenlőségi célcsoportok hazai helyzetének javulásához. Ezek a következők:

1. *Családbarát munkahelyi körülmények megteremtése*, erősítése, melyek elsősorban a kisgyermeket nevelő szülőket hivatottak segíteni abban, hogy mind munkájukat, mind családi-háztartási kötelezettségeiket el tudják látni.
2. *Nemek (férfiak és nők) közti esélykülönbségek csökkentése*. A nők teszik ki a népesség felét. A nők munkahelyi hierarchiában elfoglalt helye úgy jellemezhető, hogy minél lejjebb megyünk a foglalkozások rangsorában, annál több nőt találunk az alacsonyabb keresetet jelentő és alacsonyabb presztízsű állások betöltői között, a vertikális szegregáció erősödésére utal a női vezetők rendkívül alacsony aránya.
3. *Az akadálymentesítés előrehaladása*. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés. Rajtuk kívül hasznélvezői az akadálymentes környezetnek a kisgyermekes, babakocsival közlekedő szülők, a beteg és idős emberek is. Az esélyegyenlőség szempontjainak vizsgálatánál két tényező kerül

előtérbe: az építési beruházások esetében a fizikai akadálymentesítés, a többi fejlesztés esetében a fogyatékkal élő számára biztosított infó-kommunikációs hozzáférés az eszközök, szolgáltatások használatához.

Az akadályokkal teli környezet számos célcsoport számára napi szinten jelent komoly problémát tevékenységei végzésében (mozgásukban akadályozottak, idősek, betegek, a kisgyermekkel közlekedők). Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2.§ 1. pontja szerint: "Akadálymentes: az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük. Az akadálymentesítési kötelezettséget nem lehet korlátozni a közsférára, mert a középület, illetve a közhasználatú épület ilyen értelmezését egyik jogszabály sem teszi lehetővé.

Az épületek akadálymentesítési kötelezettsége tehát az Étv 2.§ 9. pontjában meghatározott közhasználatú építmények tekintetében kötelező.

Az információs technológiák adta lehetőségek sok esetben kihasználatlanok és azokat a hátrányos, valamint speciális élethelyzetű csoportok nem érik el. Az internetes, multimédiás, informatikai fejlesztéseknél és eszközbeszerzéseknél biztosítani kell a fogyatékkal élő személyek korlátlan hozzáférhetőségét.

4. *Fogyatékkal élők életminőségének és munkapiaci esélyeinek javítása.* Magyarországon az 1990-es évtizedben jelentősen visszaesett a foglalkoztatottság, és ez a fogyatékos emberek munkaerő-piaci helyzetére is hatással volt. Mintegy 600 ezer fogyatékossgal élő ember van ma Magyarországon, akiknek mindössze 9%-a foglalkoztatott. Foglalkoztatásukhoz komplex akadálymentesítés és képzés szükséges.

A fogyatékos személyek munkahelyi esélyegyenlőtlenségét a szervezetek három tényezőre vezetik vissza. Egyrészt a munkahelyeken akadályozottak a mozgásban, kommunikációban stb., másrészt nehéz e speciális foglalkoztatotti csoport számára megfelelő munkaköröket biztosítani, harmadrészt pedig előítéleteket fogalmaznak meg velük szemben a munkahelyeken. Foglalkoztatási esélyegyenlőségük javításának két alapvető eszköze a munkahelyek akadálymentesítése és az egészségi állapotuknak megfelelő munkakörök kialakítása.

5. *Romák életminőségének és munkapiaci esélyeinek javítása* az Alaptörvény és a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény szabályozza, hogy valamely nemzeti, etnikai csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás miatt nem érheti hátrány a munkavállalót. A diszkrimináció mellett az alacsony képzettségi szint is konzerválja a roma népesség alacsony arányú munkaerő-piaci részvételét és előmenetelét.

6. *Más hátrányos helyzetű csoportok munkapiaci és társadalmi esélyeinek javítása.*

Az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény a települési önkormányzatok számára megteremti annak lehetőségét, hogy helyi esélyegyenlőségi programot fogadjon el. A helyi esélyegyenlőségi program – a továbbiakban: **HEP** –, elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat, kiemelt figyelmet fordítva a lakhatásra, oktatásra, egészségügyre, foglalkoztatásra, valamint a szociális helyzetre. A **HEP tartalmazza a célok** megvalósításának **forrásigényét** és végrehajtásuk tervezett **ütemezését** is.

Az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg, hogy a diszkrimináció tilalmának betartásán túl erőfeszítéseket tegyünk a nők, a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, az idősek,

valamint a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének javítása érdekében. Az esélyegyenlőségi politika tehát nem esik egybe az egyenlő bánásmód biztosításával: mindazon jogi és nem jogi eszközöket jelenti, amelyek azt a célt szolgálják, hogy mindenki egyenlő eséllyel érvényesülhessen az élet legkülönbözőbb területein – *oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb.* –, de legalábbis csökkenjenek az érintett célcsoportokat érő hátrányok. Ugyanakkor a következő elvek, mint alapelvek érvényesüljenek:

- a prevenció elve
- a normalizáció elve
- az integráció elve
- az önrendelkezés elve
- a hátrányos megkülönböztetés tilalmának és az előnyben részesítés kötelezettségének elve
- a rehabilitáció elve
- a személyhez fűződő jogok védelmének elve
- egyenlő bánásmód követelményének elve.

Az emberek egymáshoz való viszonyulásán, társadalmi kulturáltságán, személyes tisztességén múlik, hogyan bánt a másik emberrel. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség - és képességbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el.

Kisapáti Község Önkormányzatának Képviselő-testülete arra törekszik, hogy megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén:

- a fizikai és kulturális környezetben,
- a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában,
- a szociális és egészségügyi ellátás,
- az iskoláztatási és munkaalkalmak,
- valamint a kulturális és társadalmi élet,
- a sport és szórakozási lehetőségek területén is.

Vallja, hogy az esélyegyenlőség biztosítása megillet mindenkit (függetlenül nemtől, kortól, bőrszíntől, etnikai, nemzeti hovatartozástól, vallástól, családi állapottól) és tenni kíván ezen csoportok esélyegyenlőségének, egyenlőbánásmódjának biztosításáért.

Törekszik az egyenlő bánásmód elvének érvényesítésére, az esélyegyenlőség elősegítésére. Faji, vallási, nemzetiségi, etnikai, politikai hovatartozásra, fogyatékosagra, szexuális irányultságra, társadalmi származásra, vagyoni helyzetre vonatkozó adatok alapján nem tesz különbséget munkavállalói között.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kisapáti település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Költségvetési koncepció – az önkormányzat a koncepció tervezése során, az anyagi lehetőségeinek korlátai között, figyelembe veszi az esélyegyenlőség biztosításához szükséges támogatási és programfinanszírozási lehetőségeket, továbbá a fejlesztések tervezése során gondot fordít a közszolgáltatások akadálymentes megközelíthetőségére.

Gazdasági program- a képviselő-testület a gazdasági program készítése során figyelemmel lesz a helyi esélyegyenlőségi tervben megfogalmazásra kerülő intézkedések végrehajtásához szükséges gazdasági környezet kialakítására.

Településfejlesztési koncepció, Településrendezési terv – Kisapáti Község Önkormányzata az említett két dokumentum felülvizsgálatát elvégezte, és elfogadásra került. Ezen folyamat során azonban mindenképpen olyan szabályozásokat fogalmaz meg, mely az élhető környezet kialakítására és fenntartására vonatkozik.

Településszerkezeti terv - felülvizsgálata vagy módosítása az országos és térségi érdekek, továbbá a szomszédos települések alapvető jogainak figyelembevételével történik, amely a település térbeli kialakítását, elrendezését, a területek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges infrastrukturális elemek elrendezését, a fejlesztések irányát és a védendő környezet meghatározását szolgálja

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Kisapáti Község Önkormányzata a Tapolca és Környékei Önkormányzati Társulás fenntartásában működő Balaton-felvidéki Szociális és Gyermejjóléti Szolgálat látja el a családsegítést a gyermekjóléti szolgálat feladatait, a házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetést. A védőnői szolgálat 2023. július 1-től a Veszprém Vármegyei Cholnoky Ferenc kórházhoz tartozik, a védőnő székhelye Nemesgulácson van, mellette Kisapáti és Káptalan-tóti településeken is ellátja a gyerekeket. A házi orvosi ellátást Nemesgulács Község Önkormányzatával és Káptalan-tóti Község Önkormányzatával közösen biztosítja.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

A Programban szereplő táblázatok a BM Módszertani útmutatója egységesen rendelkezésre álló, szabályozott tartalommal kerültek feldolgozásra. A helyzetelemzés elkészítéséhez a Központi Statisztikai Hivatal, az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer adatbázisa (www.teir.hu), a Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Magyar Államkincstár, a helyi Önkormányzat adatbázisai, valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2022. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értjük, amikor valaki, vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy abból a helyzetből, önerőből kitörjenek. Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A településen az élet, a lakhatás, a gyermek, az időskorú, a bántalmazott nő veszélyeztetéséből, vagy a fogyatékkal élő személyek ellátatlanságából eredő, azonnali beavatkozást igénylő, esélyegyenlőségi probléma nincs. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy az önhibájukon kívül, vagy akár önhibájuk okán is szerény vagy szegényes körülmények között élőkre, elesettekre, bármi okból hátrányos helyzetben élőkre, az önkormányzat a kötelező, illetve önként vállalt feladatainak ellátása során fokozottan ne figyelne. A településen a szó klasszikus értelmében vett mélyszegénységben-nyomorban élők jelenleg nincsenek. Azonban az időnkénti munkahelyek hiánya, az elhelyezkedési esélyek romlása a szerény körülmények között élő emberek, családok megélhetési körülményeit rontja.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek egy része a szociális pénzbeli juttatásokból származik, amely a településen belül, a munkalehetőségektől függően, 6-10 személy érint. Ezek általában egyedül élők. Családról nem beszélhetünk, mert a településen olyan család nincs, ahol mind két fél munkanélküli lenne. A helyi lakosok szerény és átlagosnak mondható, de összességében elfogadható körülmények között élnek. Az otthonok fenntartása azonban ma már egyre nehezebb, a jövedelemhez mérten aránytalanul magas rezsi, és sokaknál a megemelkedett törlesztő részletek miatt. Az inaktív lakosságra vagy nagyon alacsony jövedelemmel rendelkezőkre, az alacsony iskolai végzettség a jellemző. A szakmával rendelkezőkre kevésbé jellemző a tartós munkanélküliség. A jövedelem kiegészítés érdekében, aki teheti mellékfoglalkozást vagy alkalmi munkavállalást is végez. A családok döntően saját tulajdonú családi házban élnek. Kevés otthonban több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzetűtől, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak. Aki teheti, a családi házához tartozó kertet műveli saját célra. A település adottságait figyelembe véve több család rendelkezik szőlő birtokkal.

Az önkormányzat évente 1-2 főt tud közfoglalkoztatásba bevonni.

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

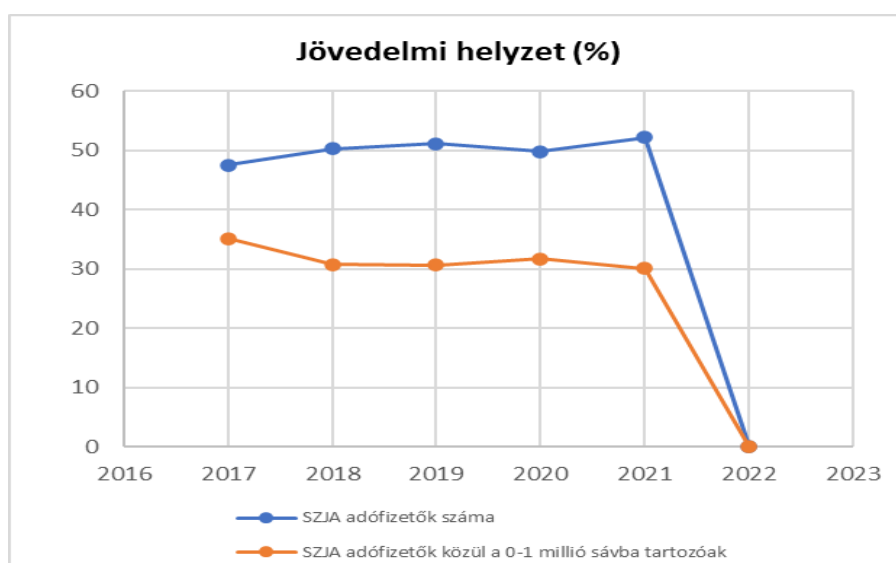
- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi

tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresőket támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	47,50	35,09
2018	50,28	30,77
2019	51,12	30,60
2020	49,73	31,69
2021	52,16	30,05
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

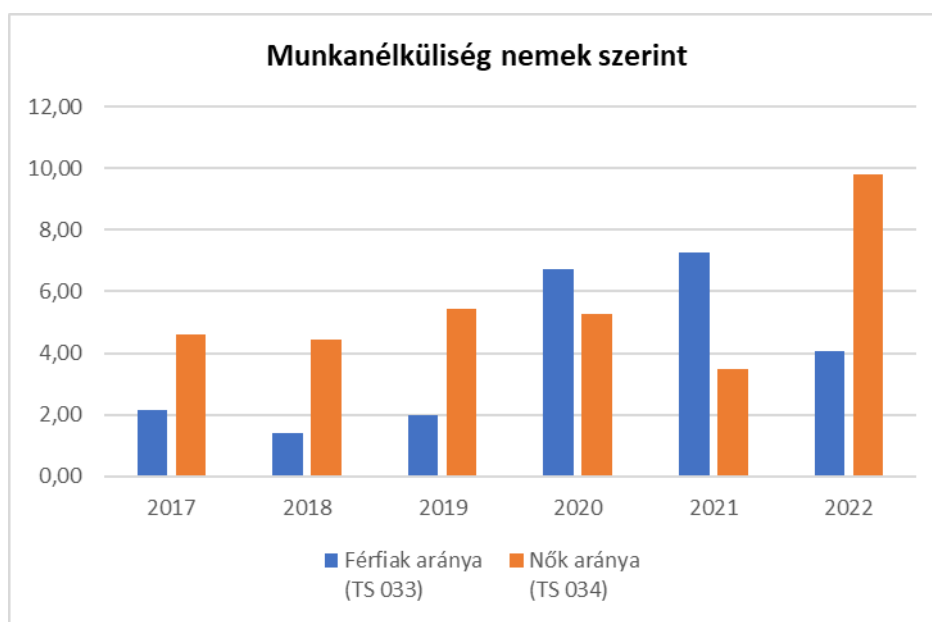
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	2,17	4,59	3,38%
2018	1,39	4,42	2,91%
2019	2,00	5,45	3,73%
2020	6,71	5,26	5,99%
2021	7,28	3,48	5,38%
2022	4,05	9,82	6,94%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

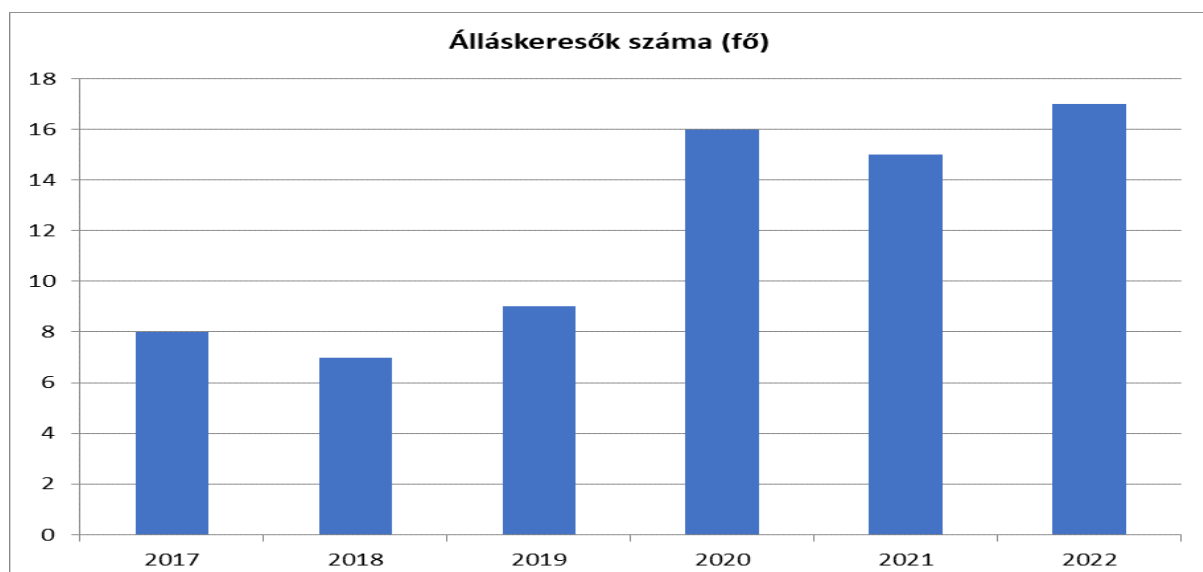

A számadatok és a táblázatok a 2017 és 2022 közötti időszakban nyilvántartott álláskeresők arányát mutatja mely a vizsgált időszakban folyamatosan nőtt. A munkanélküli nők aránya 2020-2021-es időszakot kivéve mindig magasabb volt a férfiak arányánál.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	8	7	9	16	15	17
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	6,67%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	11,11%	0,00%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	14,29%	11,11%	0,00%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	6,67%	11,76%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	2,00	0,00	2,00	0,00	2,00
	%	12,50%	28,57%	0,00%	12,50%	0,00%	11,76%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00
	%	12,50%	0,00%	0,00%	6,25%	6,67%	5,88%
51-55 év (TS 044)	Fő	3,00	3,00	0,00	3,00	2,00	1,00
	%	37,50%	42,86%	0,00%	18,75%	13,33%	5,88%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	0,00	4,00	2,00	3,00	4,00
	%	25,00%	0,00%	44,44%	12,50%	20,00%	23,53%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	1,00	3,00	8,00	7,00	7,00
	%	12,50%	14,29%	33,33%	50,00%	46,67%	41,18%

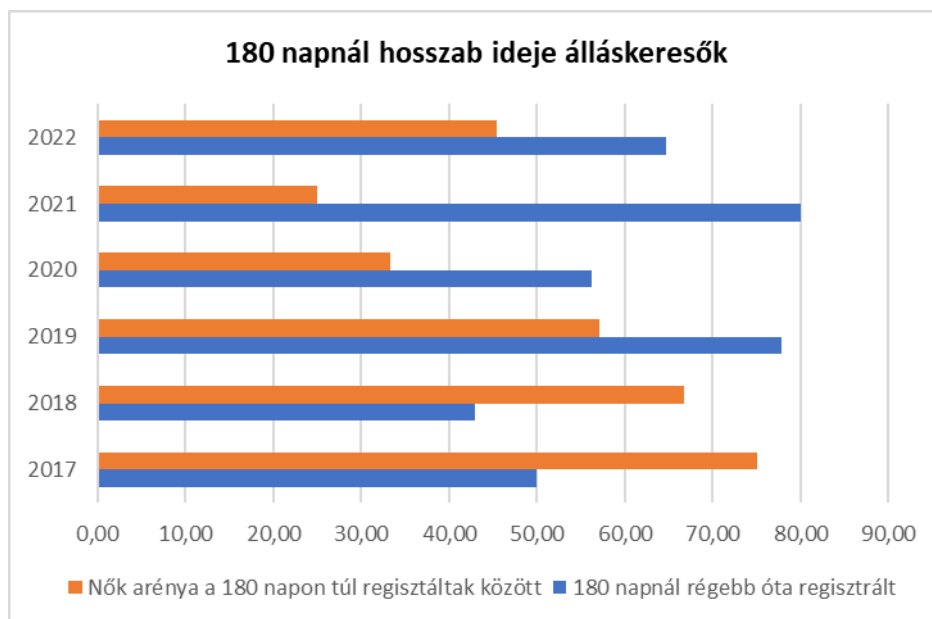
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A számadatok és a táblázatok a 2017 és 2022 közötti időszakban nyilvántartott álláskeresők számát mutatja mely elég hullámvázó képet mutat, 2020-ban és 2022-ben nőtt az álláskeresők száma a településen.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	50,00	75,00
2018	42,86	66,67
2019	77,78	57,14
2020	56,25	33,33
2021	80,00	25,00
2022	64,71	45,45

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

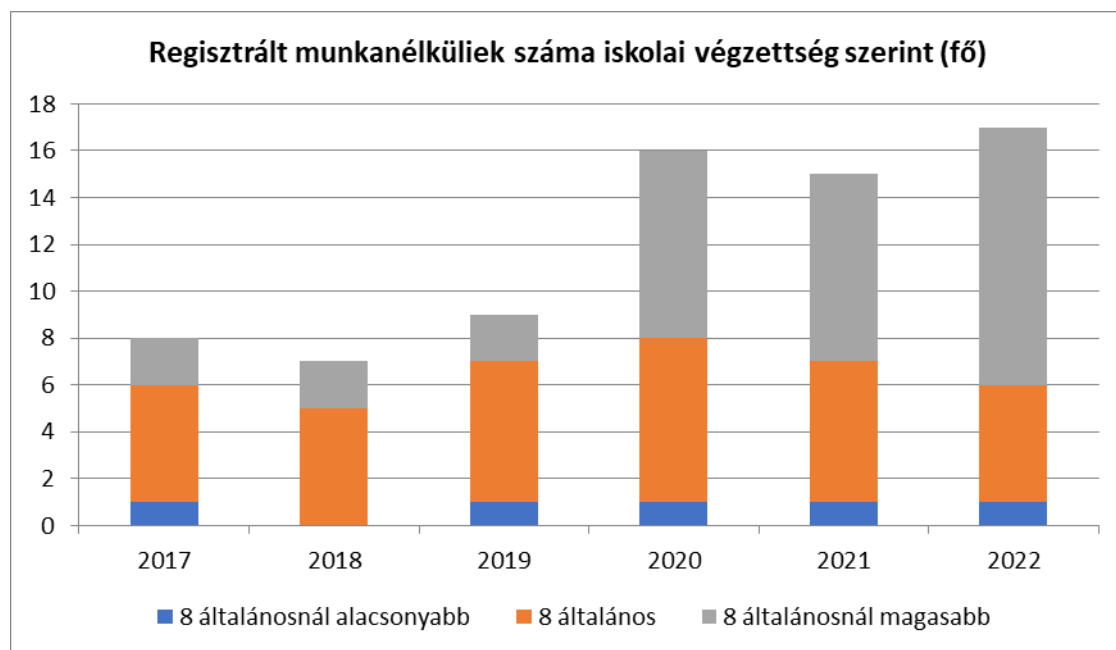
A 180 napnál hosszabb ideje álláskeresőként nyilvántartottak száma a vizsgált időszakban hullámvázónak mondható. A nyilvántartott álláskeresőkből a nők aránya 2017 és 2019 között magasabb volt mint a férfiaké, ekkor fordult és a férfiak aránya emelkedett meg.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	8	1	12,50%	5	62,50%	2	25,00%
2018	7	0	0,00%	5	71,43%	2	28,57%
2019	9	1	11,11%	6	66,67%	2	22,22%
2020	16	1	6,25%	7	43,75%	8	50,00%
2021	15	1	6,67%	6	40,00%	8	53,33%
2022	17	1	5,88%	5	29,41%	11	64,71%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

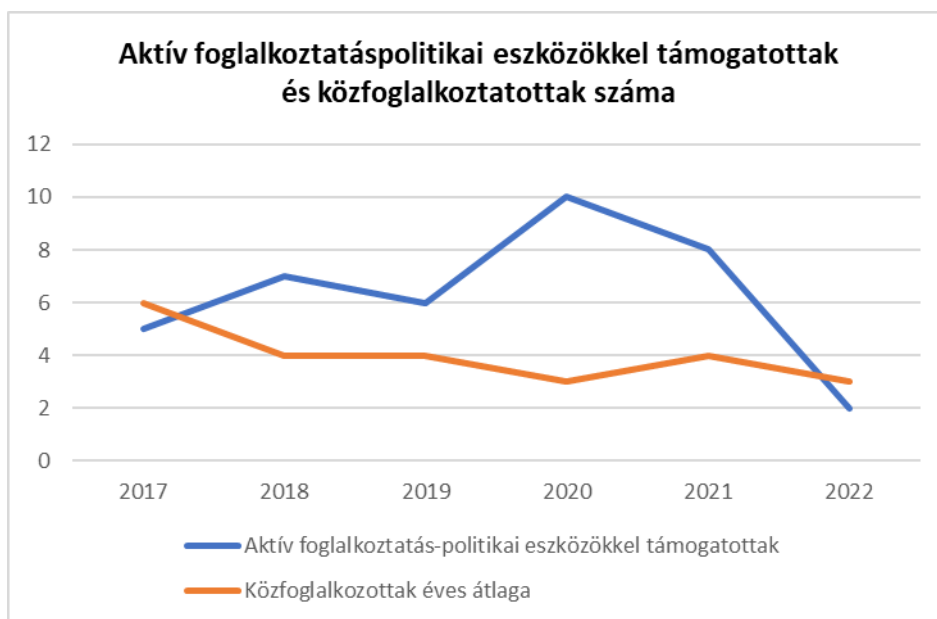

A regisztrált munkanélküliek között nyolc általánosnál alacsonyabb végzettségűek szám a vizsgált időszakban csökkent. Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a regisztrált álláskeresők között növekedést mutat, a magasabb végzettségűek aránya folyamatosan nőtt.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	5	6
2018	7	4
2019	6	4
2020	10	3
2021	8	4
2022	2	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az önkormányzat évente 2-3 főt tud közfoglalkoztatásba bevonni.

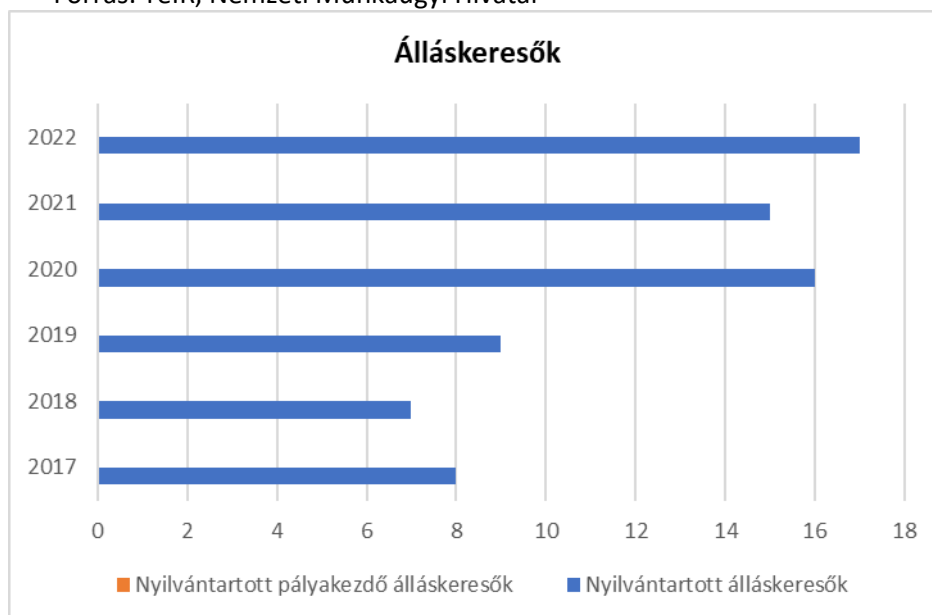
- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A községben idegenforgalommal, a vendéglátással foglalkozó vállalkozások száma a nagyobb, így feltehetőleg a vendéglátásban dolgozó lakosság aránya is nagyobb lehet. Kisapáti megközelíthetősége jónak mondható. A legközelebbi városok Badacsonytomaj és Tapolca, melyeket gépjárművel hamar, 10-15 perc alatt el lehet érni, rendszeres buszjárat is van. A 71-es számú főút vonal a község mellett halad el.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	8	0
2018	7	0
2019	9	0
2020	16	0
2021	15	0
2022	17	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő szolgáltatásokkal kapcsolatban erőteljes hiány van a településen és környékén. Helyi szinten ilyen jellegű programok nincsenek.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerő-piaci integrációt segítő szervezet, szolgáltatás nincs.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Kisapáti községben Kisebbségi Önkormányzat nem működik. Magát roma származásúnak valló lakosok nincsenek a településen.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Településünkön a foglalkoztatás területén történő hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Nincs ilyen lehetőség helyben, de a településen vannak szakemberek, akiktől segítséget lehet kérni.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról 1991. évi IV. tv. Munkaerőpiaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatások 13/A. §55 (1) Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény a munkahelykeresést, a munkához, valamint megfelelő munkaerőhöz jutást, továbbá a munkahely megtartását szolgáltatások nyújtásával is elősegíti.

(2) A munkaerő-piaci szolgáltatások formái a következők:

- a) munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térségi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

(3) Az állami foglalkoztatási szerv a (2) bekezdés a) –b) pontjában meghatározott munkaerő-piaci szolgáltatást a (4) bekezdés szerinti jogszabályban meghatározott feltételekkel az alábbiak szerint biztosítja:

- a) pályázati eljárás eredményeként támogatást nyújt, vagy
 - b) a 41. § (3) – (4) bekezdése szerinti uniós források bevonásával megvalósuló programok esetében a 2011. évi CVIII. törvény rendelkezései alapján, közbeszerzési eljárás keretében vásárol.
- Képzések elősegítése

14. § (1) Támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek,

- a) aki álláskereső,
- b) aki 25. életévét – felsőfokú végzettségű személy esetén a 30. életévét – nem töltötte be, és a tanulói, hallgatói jogviszonya megszűnését követően álláskeresési járadékra és álláskeresési segélyre nem szerzett jogosultságot,
- c) aki gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesül,
- d) aki rehabilitációs ellátásban részesül,

- e) akinek munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik, és ezt a munkaadó a munkavállalóval és az állami foglalkoztatási szervvel előzetesen írásban közölte, vagy
 - f) aki közfoglalkoztatásban vesz részt, és a képzésben való részvételt vállalja, továbbá
 - g) aki munkaviszonyban áll és rendszeres foglalkoztatása képzés nélkül nem biztosítható.
- (2) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott személyek képzése akkor támogatható, ha a képzés időtartama hetente nem haladja meg a harminc órát, és
- a) a gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban részesülő személy képzése a gyermek egy éves – gyermekgondozási díj folyósítása esetén másfél éves – korának betöltését követően kezdődik meg, valamint
 - b) a gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet nem folytat.

Képzési támogatásként

- a) az (1) bekezdés a)–b) pontjában, valamint e)–g) pontjában meghatározott személy részére a b) pontban foglaltak kivételével
 - aa) kereset kiegészítés vagy keresetpótló juttatás, valamint
 - ab) a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése;
 - b) az (1) bekezdés c)–d) pontjában meghatározott személy, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult álláskereső részére az általános iskolai végzettség megszerzéséhez, vagy a szakképzés megkezdéséhez, a külön jogszabályban meghatározott bemeneti kompetenciák megszerzéséhez szükséges képzésben történő részvételhez a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése adható.
- 14/A. § (1) Az állami foglalkoztatási szerv a – külön jogszabály szerint érvényes munkaerőigénnyel rendelkező – munkaadóval, a munkaadó erre irányuló kérelme esetén megállapodást köt arra vonatkozóan, hogy
- a) az állami foglalkoztatási szerv a munkaerőigény kielégítése érdekében képzési támogatást állam által elismert szakképesítést nyújtó képzésben, vagy munkakör betöltéséhez, foglalkozás, tevékenység gyakorlásához szükséges képesítés megszerzésére irányuló képzésben (betanító képzésben), valamint a közúti közlekedés C, D és E járműkategóriájára érvényes vezetői engedély és gépjárművezetői képesítési igazolvány megszerzését biztosító képzésben történő részvételhez,
 - b) a munkaadó vállalja, hogy az a) pontban meghatározott álláskeresővel vagy a képzés megkezdését megelőzően, vagy a képzés alatt, vagy a képzés által nyújtott szakképesítés megszerzését követően munkaviszonyt létesít.

Foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatások

16. § (1) A munkaadó részére külön jogszabályban meghatározott hátrányos helyzetű személy munkaviszony keretében történő foglalkoztatásához a munkabér és járuléka legfeljebb ötven százalékanak, megváltozott munkaképességű személy esetében legfeljebb hatvan százalékanak megfelelő összegű támogatás nyújtható, ha a munkaadó
- a) a foglalkoztatást legalább a támogatás folyósításának időtartama alatt vállalja, és
 - b) a támogatás iránti kérelem benyújtását megelőző tizenkét hónapban a munkavállaló munkaviszonyát a működési körében felmerülő okból felmondással nem szüntette meg, és
 - c) kötelezettséget vállal arra, hogy a b) pont szerinti munkaviszony megszüntetésére a támogatás folyósításának időtartama alatt sem kerül sor.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatás legfeljebb egyévi időtartamra, a legalább huszonnégy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatásához legfeljebb kétévi időtartamra nyújtható.
- (3) Ha a munkaadó a szövetkezetekről szóló törvény szerinti szociális szövetkezet, a támogatás mértéke a munkabér és járuléka legfeljebb 70 százalékaig terjedhet feltéve, hogy a munkaadó vállalja a hátrányos helyzetű személy tovább foglalkoztatását legalább a támogatás folyósítási időtartama 50 százalékanak megfelelő időtartamra.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott támogatás esetén a támogatás és a tovább foglalkoztatás együttes időtartama legfeljebb egy év, a legalább huszonnégy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatása esetén legfeljebb két év lehet.

24. § Az álláskereső részére – az e törvényben meghatározott feltételek szerint – álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

Álláskeresői járadék

25. § (1) Álláskeresői járadék illeti meg azt, aki

a) álláskereső,

b) az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap – a 27. § (1) bekezdésében

meghatározott – jogosultsági idővel rendelkezik,

d) munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

(2) Az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltételek alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha

b) egészségi állapota szerint az álláskereső a munka elvégzésére alkalmas,

c) a várható kereset az álláskeresői járadék összegét, illetőleg – amennyiben az álláskeresői járadék összege a kötelező legkisebb munkabénnél alacsonyabb – a kötelező legkisebb munkabér összegét eléri,

d) a munkahely és a lakóhely közötti naponta – tömegközlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a három órát, illetve tíz éven aluli gyermeket nevelő nő és tíz éven aluli gyermeket egyedül nevelő férfi álláskereső esetében a két órát nem haladja meg,

e) az álláskereső foglalkoztatása munkaviszonyban történik.

(3) A megváltozott munkaképességű álláskereső esetében az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltétel alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha megfelel a (2) bekezdés a)–c) és e) pontjában foglalt feltételeknek, és a munkahely és a lakóhely közötti naponta – a megváltozott munkaképességű álláskereső által igénybe vehető közlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a két órát nem haladja meg.

(4) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott jogosultsági idő időtartamába nem számítható be a fizetés nélküli szabadság harminc napot meghaladó időtartama, kivéve, ha annak igénybevételére

a) háromévesnél – ha a munkavállaló a gyermek gondozása céljából gyermekgondozási segélyben részesül, tizennégy évesnél – fiatalabb gyermek gondozása, vagy tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermek otthoni ápolása [a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 128. § és 130. §], valamint

b) közeli hozzátartozó ápolása [Mt. 131. § (1) és (2) bekezdése], továbbá

d) önkéntes tartalékos katonai tényleges szolgálatteljesítés miatt kerül sor.

(5) Az álláskereső részére a (2) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelelő, rövid időtartamú munkalehetőség felajánlható.

(6) Az álláskeresői járadék folyósításának időtartama alatt folytatott alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony időtartama az álláskeresői járadék folyósítási idejének kimerítését vagy megszüntetését követően megállapított álláskeresői járadék esetében nem vehető figyelembe jogosultsági időként.

Álláskeresői járadék mértéke

26. § (1) Az álláskeresői járadék összegét a kérelem benyújtását megelőző, vagy – ha az álláskeresőként való nyilvántartásba vételre későbbi időpontban kerül sor – az álláskeresőnek az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben az ezen időszakkal érintett jogviszonyokban elért, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 19. §-ának (3) bekezdésében meghatározott munkaerő-piaci járulék alapja (a továbbiakban: járulékalap)

havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani. A havi átlagos összeg kiszámítása során ezen időszak alatt elért járulékalap összegét osztani kell azoknak a hónapoknak a számával, amelyekben az álláskeresőnek volt járulékalapot képező jövedelme. Ha az álláskereső adott hónapban nem az egész hónapra vonatkozóan rendelkezik járulékalappal, akkor a hónapot a havi átlagos összeg kiszámítása során töredékhónapként kell figyelembe venni.

(2) Ha az álláskereső az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben több munkaadóval állt munkaviszonyban, vagy több vállalkozói tevékenységet is folytatott, vagy munkaviszonyban állt és vállalkozói tevékenységet is folytatott, az álláskeresői járadék összegét valamennyi munkaadónál, illetőleg vállalkozói tevékenysége során elért járulékalap alapulvételével kell az (1) bekezdés szerint kiszámítani.

(3) Megelőző négy naptári negyedévi járulékalap hiányában a járadék számításának alapja a négy naptári negyedévnél rövidebb időszakban elért járulékalap havi átlagos összege. Ha a megelőző négy naptári negyedévben egyáltalán nincs az álláskeresőnek járulékalapja, akkor az álláskeresői járadék megállapításának alapja a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér 130 százaléka.

(4) Az egy napra járó álláskeresői járadék számításának alapja az (1) és (3) bekezdésben meghatározott összeg harmincad része.

(5) Az álláskeresői járadék napi összege a (4) bekezdés alapján meghatározott járadékalap 60 százaléka, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összeg.

(6) A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló rendeletek hatálya alá tartozó személyek esetében az Európai Gazdasági Térség másik tagállamában szerzett bért, szakmai jövedelmet vagy átlagkeresetet az (1) bekezdésben meghatározott járulékalapként kell figyelembe venni.

(7) A 27. § (12) bekezdésében meghatározott ideiglenes ellátás összege a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér 60 százaléka.

Nyugdíj előtti álláskeresői segély

30. § (1) Az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői segélyt (a továbbiakban: álláskeresői segély) kell megállapítani, ha

a) rendelkezik a 25. § (1) bekezdésének c)–d) pontjában, meghatározott feltételekkel, és

b) a kérelem benyújtásának időpontjában a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült és az álláskeresői járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresői járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv – kereső tevékenység miatt – megszüntette és az álláskereső álláskeresői járadékra ismételten nem szerzett jogosultságot,

c) az álláskeresői járadék folyósításának kimerítését, vagy a b) pontban meghatározott megszüntetését követően három éven belül betöltötte a b) pontban meghatározott életkort, és

d) rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és

e) korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balett-művészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

(2) Az álláskeresői segély összegét a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér összege 40 százaléka alapulvételével kell megállapítani. Ha a 26. §

(1) bekezdésében meghatározott járadékalap az előbbi összegnél alacsonyabb volt, az álláskeresői segély összegét a járadékalap alapulvételével kell megállapítani. Az egy napra járó álláskeresői segély összege az előzőekben foglaltak szerint meghatározott segélyalap harmincad része.

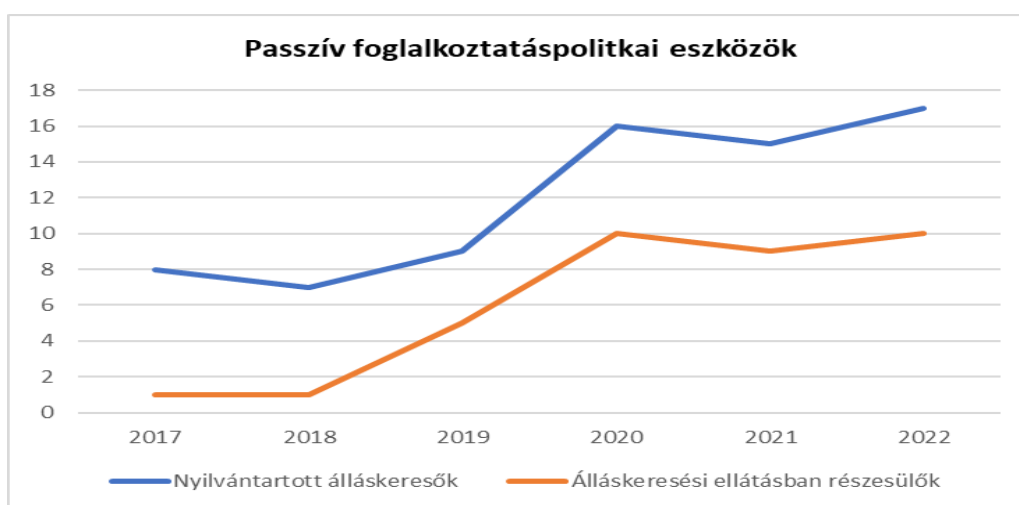
(3) Az álláskeresői segély az álláskereső öregségi nyugdíj, megváltozott munkaképességű személyek ellátása jogosultságának megszerzéséig terjedő időtartamra folyósíthat.

Költségtérítés

32. § Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos (ideértve a lakóhelyétől az állami foglalkoztatási szervhez történő oda- és visszautazást, valamint az állami foglalkoztatási szerv által kezdeményezett foglalkozás-egészségügyi szakvélemény beszerzéséhez szükséges utazást is), a tömegközlekedési eszköz igénybevételel felmerült indokolt helyközi utazási költséget meg kell téríteni. Jogszabály az álláskereső részére az e §-ban felsorolt okokból felmerült.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	8	3,72%	1	12,50%
2018	7	3,18%	1	14,29%
2019	9	4,05%	5	55,56%
2020	16	6,50%	10	62,50%
2021	15	6,15%	9	60,00%
2022	17	6,91%	10	58,82%

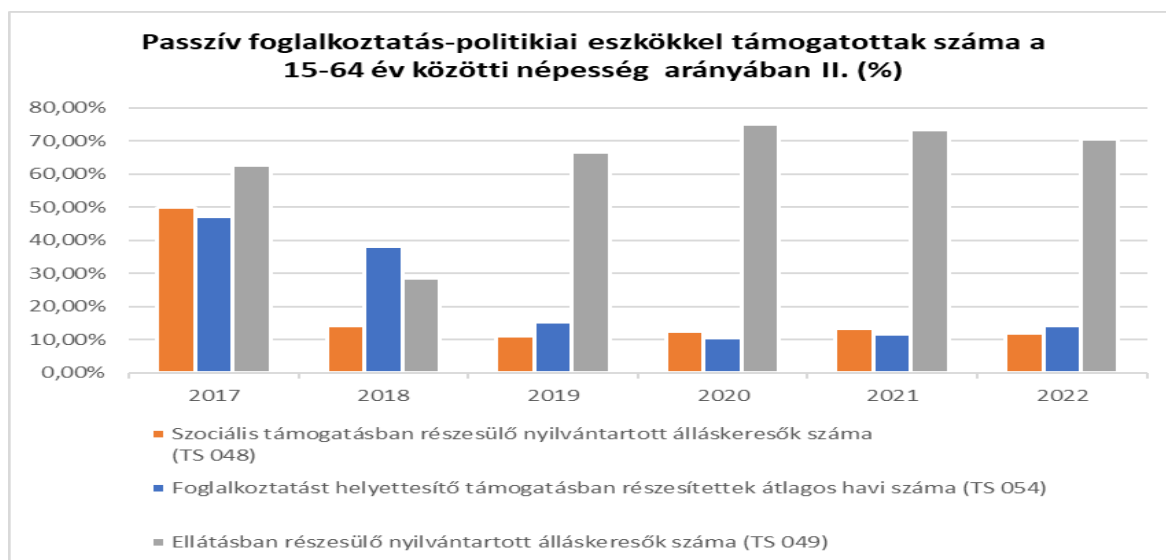
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A vizsgált időszak azt mutatja, hogy a nyilvántartott álláskeresők és az ellátásban részesülők száma 2020-tól nőtt.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	4	50,00%	4	47,00%	5	62,50%
2018	1	14,29%	3	38,14%	2	28,57%
2019	1	11,11%	1	15,33%	6	66,67%
2020	2	12,50%	2	10,44%	12	75,00%
2021	2	13,33%	2	11,67%	11	73,33%
2022	2	11,76%	2	14,24%	12	70,59%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

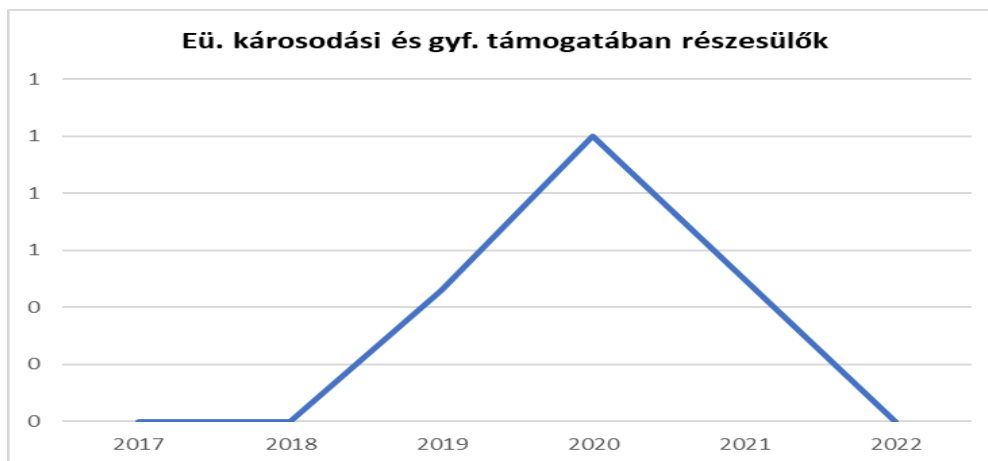

A szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők átlagos havi száma 2017-től folyamatosan csökkent a népesség arányában. Az ellátásban részesülő álláskeresők száma pedig 2019-től növekedést mutat.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	0
2018	0

2019	0
2020	1
2021	1
2022	0

Forrás: TeIR, KSH

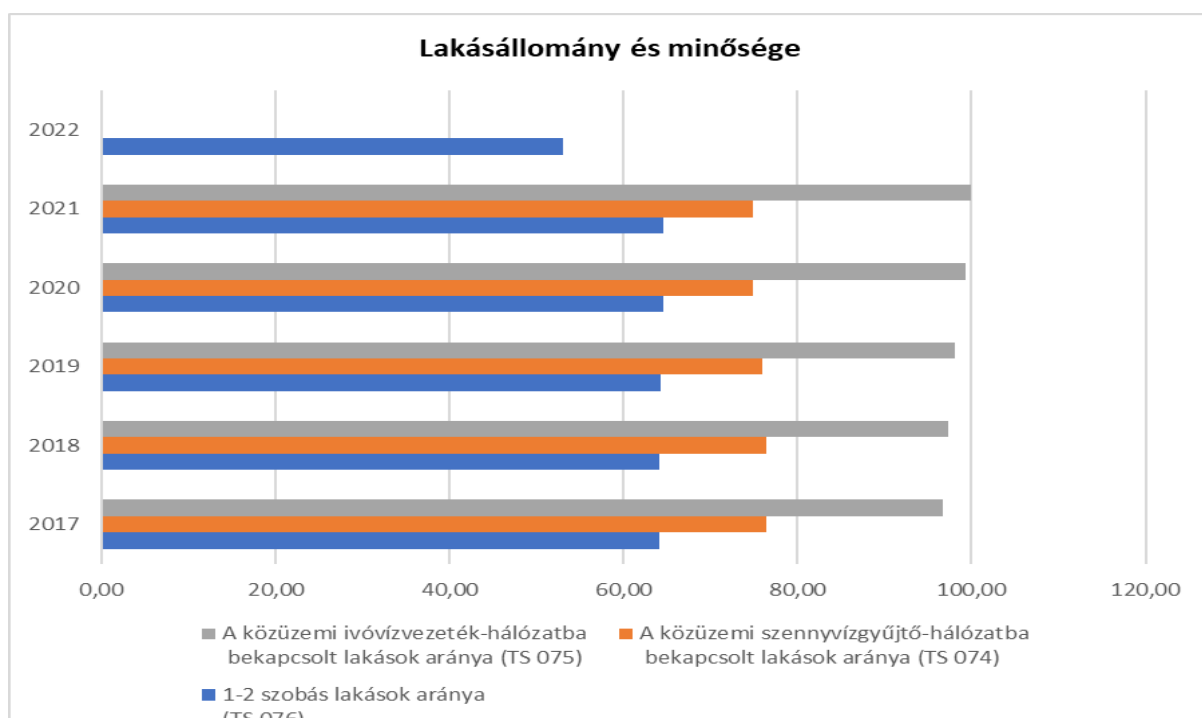
Az egészségkárosási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma a táblázat szerint 2020-tól csökkent.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	153	0	0,00	64,05	76,47	96,73
2018	153	0	0,00	64,05	76,47	97,39
2019	154	1	6,49	64,29	75,97	98,05
2020	155	1	6,45	64,52	74,84	99,35
2021	155	0	0,00	64,52	74,84	100,00
2022	179	0	0,00	53,07	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	153	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	153	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	154	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	155	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	155	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	179	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Kisapáti Község Önkormányzat tulajdonában bérlakás nincsen.

b) szociális lakhatás

A községben önkormányzati tulajdonú szociális lakás nincsen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen, olyan lakott épület, mely elégtelen körülményekkel rendelkezik, nincs tudomásunk. Erre vonatkozó Önkormányzati adat hivatalunkban nem található.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	43
2018	n.a.	40
2019	n.a.	46
2020	n.a.	141
2021	n.a.	34
2022	n.a.	66

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az eladósodottságra vonatkozó adatokkal nem rendelkezik az önkormányzat.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Sokan laknak a Szent György-hegy oldalában a Kisapáti községhez tartozó közigazgatási területen. Ez magába foglalja mind külterületet, mind pedig a zártkertet. A belterületi ingatlanok állapotához hasonlóan ezen ingatlanok állapotára vonatkozólag sincs az Önkormányzatnak semmiféle adatbázisa.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Kisapáti településen a község méretei miatt kifejezett telepről vagy szegregációról nem beszélhetünk.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A belterületen a helyi roma lakosság egy helyre kezdett települni. Azonban az itt található lakások körülményeiről nincs adatunk.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A belterületen a helyi roma lakosság egy helyre kezdett települni. Azonban az itt található lakások körülményeiről nincs adatunk.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Az intézkedési terv elkészítése során a szegregáció kérdésével, és a telepszerű lakókörnyezet kialakulásának veszélyével mindenképpen foglalkozni kell, hogy szegregált lakókörnyezet Kisapátiban ne jöhessen létre.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	0	13	1,00
2018	0	0	0	0	13	2,10
2019	0	0	0	0	12	3,66
2020	0	0	0	0	9	3,00
2021	0	0	0	0	7	1,08
2022	0	0	0	0	10	0,42

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Kisapáti községben az orvosi rendelőben a háziiorvosi szolgálatot dr. Maczó Háziiorvosi és Szolgáltató Betéti Társaság látja el. A védőnői szolgálat 2023. július 1. óta a Veszprém Vármegyei Cholnoky Ferenc Kórházhoz került át, székhelye Nemesgulácson van.

A központi ügyelet a Tapolcai Kórház területén belül érhető el, a következők szerint hétköznapokon 16 és 22 óra között, valamint hétvégén és ünnepnapokon 8 és 14 óra között a háziiorvosok látják el az ügyeleti feladatokat, a fennmaradó időben pedig az Országos Mentőszolgálat.

A fogászati alapellátást dr. Sarlós Ágnes Tapolca, Ady Endre utca 8/1. látja el.

Fogorvosi ügyelet 8200 Veszprém, Halle u. 5/D

A községben gyógyszerár nincs, a legközelebbi Gyógyszertár Tapolcán vagy Badacsonytomajon érhető el.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Szűrővizsgálatokra Tapolcán, Veszprémbe vagy Zalaegerszegen van lehetőség.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátás Tapolcán, Veszprémbe biztosított.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen közétkeztetés nincs.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Elsősorban a szabadban végezhető sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségek tekintetében település minden lakója számára biztosított. A tavaszi időszaktól kezdődően az Önkormányzat tulajdonát képező, a település középső részén, a kultúrház mellett található nyitott sportpálya várja a sportolni vágyókat. Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Balaton-felvidéki Szociális és Gyermejjóléti Szolgálat látja el a településen a gyermekjóléti szolgáltatást, a családsegítést, a házi segítségnyújtást és a szociális étkezési feladatokat. Ez mellett minden héten kedden fogadóórát tart a művelődési házban 8 és 9 óra között. A támogató szolgáltatást a településen az ÉFOSZ látja el a településen.

g) drogprevenció szolgáltatások;

A településen drogprevenció szolgáltatás nem működik.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtásakor történt hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az Önkormányzat által biztosított szociális juttatásokhoz elsősorban az alacsony jövedelemmel rendelkező családok juthatnak hozzá.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Kisapáti község Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 1.potn és az 53. § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati feladat- és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg. A képviselő-testületet a polgármester képviseli. A képviselő testület tagjainak száma 5 fő, és éves munkaterv szerint ülésezik. Az ülés napirendjére tekintettel nyilvános-, zárt-, rendkívüli és ünnepi ülés, valamint évente egy alkalommal nyilvános ülés keretében közmeghallgatást tart. Az ülésekre, a napirendi pontok érintettjei meghívást kapnak.

A községben jelenleg is működik a Kisapáti Kultúr- és Teleház, ahol Önkormányzatunk könyvtár és internet hozzáférést biztosít a lakosoknak. Rendszerezsek a kulturális programok, egyesületek, klubok működnek, amelyek nyitottak, aktívan részt vesznek a település életében. Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, a településen élő „szellemi tőkét” bevonja a község társadalmi életébe. A helyi kötelező közzolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A közzolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közzolgáltatások fenntartása. A hírekről az Önkormányzat által üzemeltetett honlap és a fél évente megjelenő „Kisapáti Krónika” elnevezésű újságból tájékozódhatnak az itt lakók.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	252	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen megrendezett közösségi rendezvények során előfordultak összeszólalkozások, konfliktusok, de azt vagy a szervezők, vagy pedig a rendezvényt biztosító rendőri kíséret minden alkalommal eredményesen kezelte.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Településünkön a helyi közösség szolidaritását az önkéntes munkában való részvétel jellemzi leginkább.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nem releváns.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Nincs tudomásunk a településen a helyi lakossági önszerveződésekéről.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen roma közösség nincs, így nemzetiségi önkormányzat sincsen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Településünkön a helyi közösség szolidaritását az önkéntes munkában való részvétel jellemzi leginkább.	A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Tapolcai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával karöltve foglalkoztatást segítő programok szervezése a településen.
Kevés támogatási forma áll rendelkezésre a célcsoport megsegítésére	Települési támogatások fenntartása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A gyermekeket érintő jogszabályok általános ismertetése:

Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a gyermekétkeztetés,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása,
- d) a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása
- b) a védelembe vétel,
- c) a családba fogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,

- e) a nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- h) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátott jogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.
- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, az illetékes hatóság a gyermeket védelembe veszi. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Kisapáti településen a demográfiai adatokból kiolvasható, hogy évente csak néhány gyermek születik.

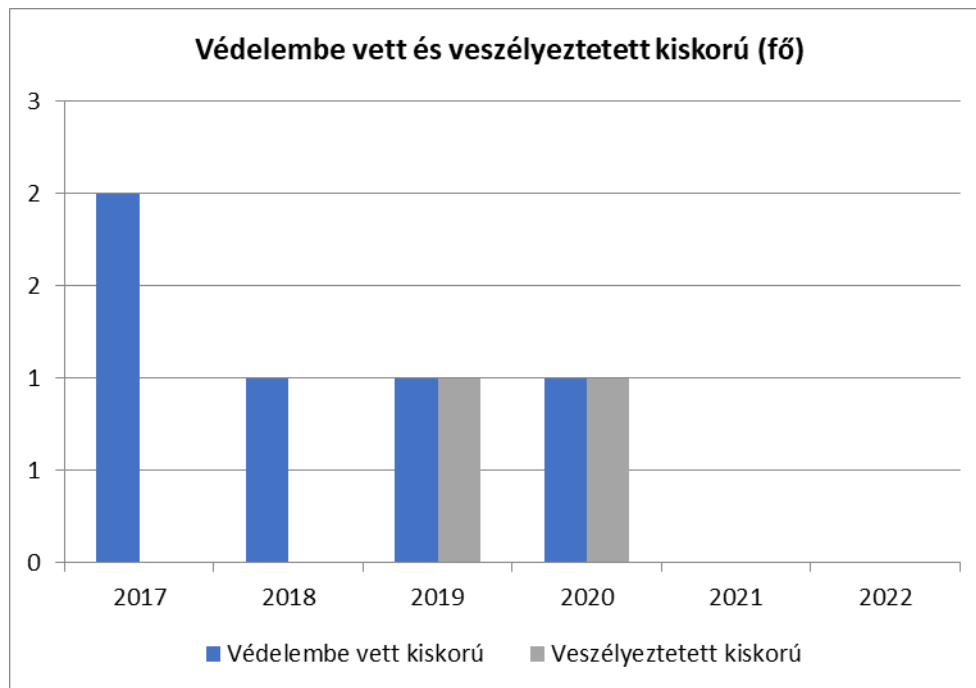
4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekek korú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	193	175	368	52,45%	47,55%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			7	1,90%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	22	22	44	5,98%	5,98%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	9	7	16	2,45%	1,90%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	2	0
2018	1	0
2019	1	1
2020	1	1
2021	0	0
2022	0	0

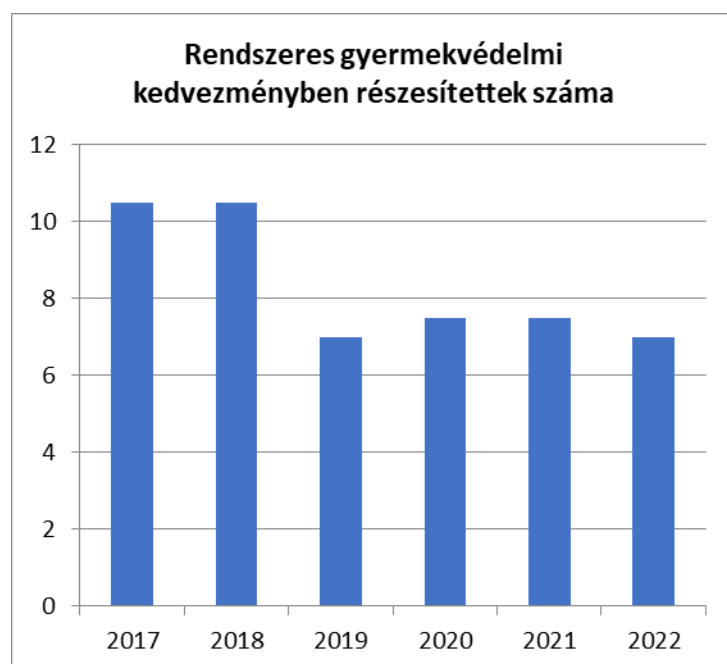

Kisapátiban a vizsgált időszakban 2017 és 2020 közötti időszakban volt védelembe vett kiskorú gyermek, és 2019-2020 között pedig 1-1 fő veszélyeztetett kiskorú volt a településen. A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint a fennálló veszélyeztetettség okai között a kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	11
2018	11
2019	7
2020	8
2021	8
2022	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

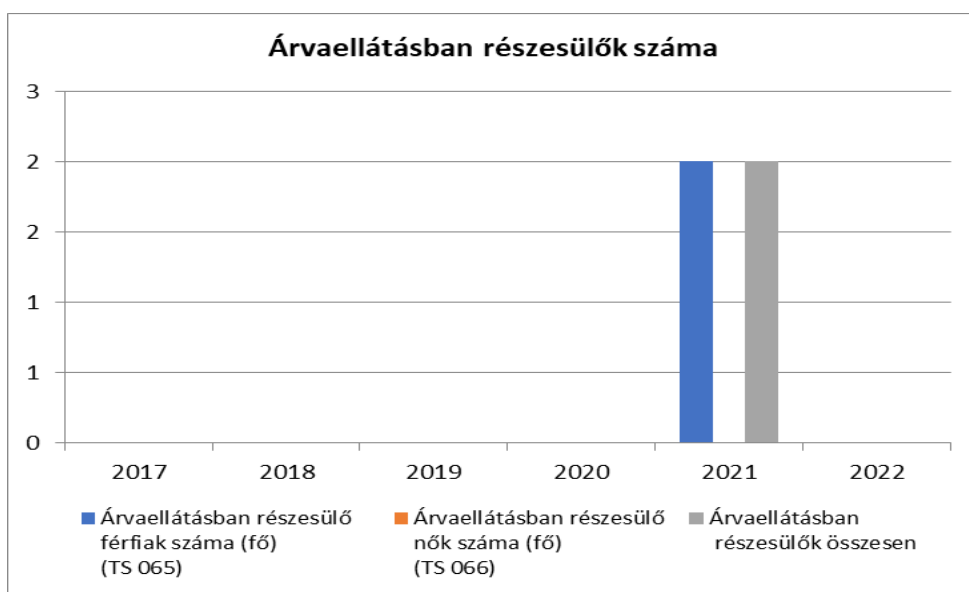

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2017-től folyamatosan csökkent a településen.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	0	0	-
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	2	0	2
2022	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az önkormányzat – saját hatáskörében – olyan helyi juttatások megállapítására is jogosult, melyet törvény nem ír kötelező feladatként elő számára. Kisapáti Község Önkormányzata az 1997. évi XXXI. törvény felhatalmazása alapján külön támogatásként újszülött támogatást és iskolakezdési támogatást állapít meg a helyi lakosok számára.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Kisapáti településen iskola nem működik, ezért a kérdés nem releváns.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekről a településen nincs tudomásunk.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyermekről nincs tudomásunk.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

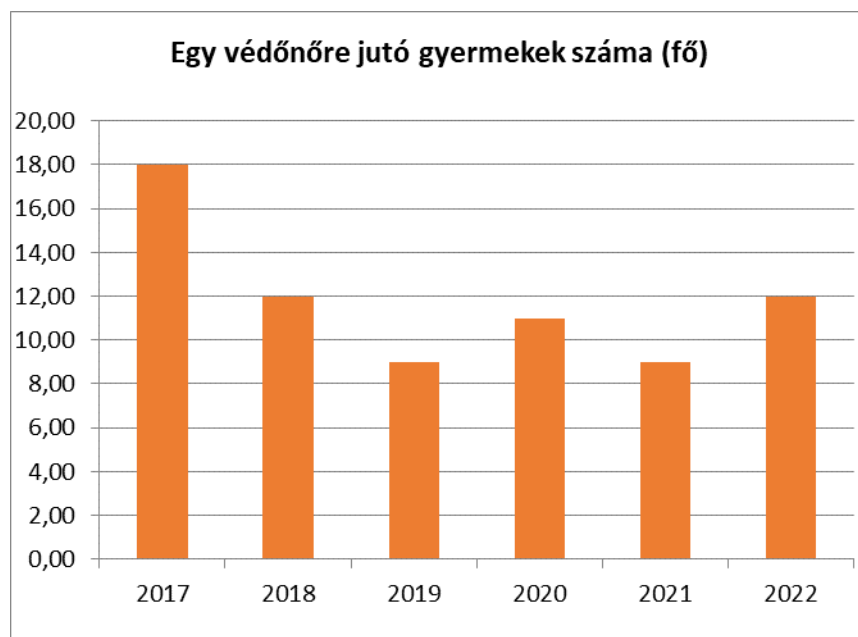
A településen esetlegesen szegregált, teleszerű lakókörnyezetről nincs tudomásunk.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	1	18	18,00
2018	1	12	12,00
2019	1	9	9,00
2020	1	11	11,00
2021	1	9	9,00
2022	1	12	12,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2023. július 1-től a Veszprém Vármegyei Cholnoky Ferenc Kórházhoz kerültek át a védőnők. Jelenleg 1 védőnő látja el a Nemesgulács, Káptalantóti, Kisapáti és Gyulakeszi községekben ezt a feladatot. A védőnő székhelye Nemesgulácson az orvosi rendelőben van.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kisapáti községben nincs külön gyermekorvos, a háziorvos látja el egyaránt a felnőtt és a gyermek lakosokat. A háziorvos által ellátott felnőtt és gyermek betegekről is csak a körzetre vonatkozóan vannak adatok.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0- 7 éves korosztályból speciális fejlesztésre szoruló gyermekek ellátása megoldott, a logopédiai fejlesztő foglalkozások az adott iskolákban és óvodákban történnek, ahol szakképzett szakember segít. Amennyiben az óvodákban és iskolákban nincs megfelelő (speciális ellátások) lehetőség, a korai fejlesztés, és a rehabilitációra szoruló gyermekeket Tapolcára, vagy Veszprémbe vihetik szüleik.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az Önkormányzat a következő gyermekjóléti típusú alapellátásokat biztosítja a településen lakóhellyel rendelkező gyermekek részére:

- gyermekjóléti szolgáltatás,
- gyermekek napközbeni ellátása.

Gyermekjóléti Szolgálat: A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Az önkormányzat társulási formában biztosítja a gyermekjóléti szolgálatot. Ha egy kisgyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerülne, az önkormányzat jegyzője védelembe veszi a gyermeket.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Kisapáti településen bölcsőde nem működik.

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény alapján a gyermeknek joga van

- a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez.
- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.
- a fogyatékos vagy tartósan betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátáshoz,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak

Az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek joga van

- származása, vér szerinti családja megismeréséhez és - a vér szerinti család beleegyezése mellett - a kapcsolattartáshoz.
- mindkét szülőjével kapcsolatot tartson abban az esetben is, ha a szülők különböző államokban élnek.

A gyermek szüleitől vagy más hozzátartozóitól csak saját érdekében, törvényben meghatározott esetekben és módon választható el. A gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani. A gyermeknek joga van - örökbefogadó családban vagy más, családot pótló ellátás formájában - a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.

Ha egy kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése veszélybe kerül, az önkormányzat jegyzője jelzéssel él a gyermekvédelmi rendszer felé, majd az illetékes családsegítő megkezdi az alapellátást és kezdeményezi a gyermekvédelemben vételét.

Kisapáti településen védelemben vett gyermek jelenleg nincs.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére. A településen anyaothton, családok átmeneti otthona nem működik.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Egészségfejlesztés, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a településen nem teljes körű. A település közepén fekvő Kultúrházban – fekvéséből adódóan - az ilyen programok szervezése megoldható lenne, ám ehhez fel kellene mérni az igényeket. Az épület állaga sajnos évről-évre romlik így annak felújítására is szükség lenne.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az intézményi gyermekétkeztetés a közös fenntartású Nemesgulácsi Napközi Otthonos Óvoda esetében megoldott.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nem releváns a településre nézve.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetést nem tapasztaltunk.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Nem releváns.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Kisapáti Község Önkormányzata által ellátott kötelező köznevelési feladatok a nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései alapján 2013. január 1-jétől:

- Óvodai nevelés, ellátás
- Óvodai intézményi étkeztetés

Az intézmény nem tudja fejleszteni a látássérült, a hallássérült, mozgáskorlátozott, autista illetve halmozottan fogyatékos gyermekeket

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	0	0	0,00
2018	0	0	0,00
2019	0	0	0,00
2020	0	0	0,00
2021	0	0	0,00
2022	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%

2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	4	0

2018	4	0
2019	0	0
2020	3	0
2021	0	3
2022	3	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma – gyógy-pedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógy-pedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógy-pedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógy-pedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógy-pedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógy-pedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	10	0	0	0	0	0	0	0
2018	11	0	0	0	0	0	0	0
2019	14	0	0	0	0	0	0	0
2020	17	0	0	0	0	0	0	0
2021	15	0	0	0	0	0	0	0
2022	11	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)

	080)			082)	
	db	db	db	fő	%
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
2022	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen sem iskolai, sem pedig óvodai intézmény nem üzemel. Iskola legközelebb Nemesgulácson létesült. Kisapáti Község Önkormányzata pedig a szintén Nemesgulácson üzemelő Közös Fenntartású Napközi Otthonos Óvoda működtetésével veszi ki a részét a gyermekellátásból.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs problémára vonatkozó jelzés nem érkezett az önkormányzathoz

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Nem releváns.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Pozitív diszkriminációra vonatkozó a fogyatékkal élő gyermekek ellátására vonatkozó esetekben van példa, így az utazási kedvezmény, a tankönyvtámogatás, és emelt családi pótlék.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	0	0	n.a.	4
2018	0	0	n.a.	3
2019	0	0	n.a.	4
2020	0	0	n.a.	3
2021	0	0	n.a.	0
2022	0	0	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekek az internet biztonságos használatáról nem rendelkeznek megfelelő információval.	Felvilágosító előadások szervezése a biztonságos internethasználathoz.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében, egyenlő bánásmód illeti meg őket a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén, a szociális biztonság területén.

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmeneteli lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A nők és férfiak közötti egyenlőtlenség okai, amely jelenleg is észrevehető a mai magyar társadalomban a szocializációs folyamatok legmélyebb gyökerei között keresendő, és nem könnyű tenni ellene. Nagyon nehezen észrevehető, mert sokszor maguk a nők azok, akik tiltakoznak, ha arról van szó, hogy a mindennapi életükben hátrányt szenvednek-e el a férfiakhoz képest. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve is tiltja, de az egyenlőtlenség felszámolása érdekében jogszabályi szinten alig történik valami.

A Munka Törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény 12.§-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A nők és férfiak eltérő társadalmi helyzetű csoportok. Eltérő helyzetüket különböző szükségleteik, speciális, éppen nemük miatt rájuk jellemző problémáik tartják fenn.

A két nem közötti egyenlőtlenség megszüntetésének egyik eszköze a települési esélyegyenlőségi programban meghatározott célok, intézkedések.

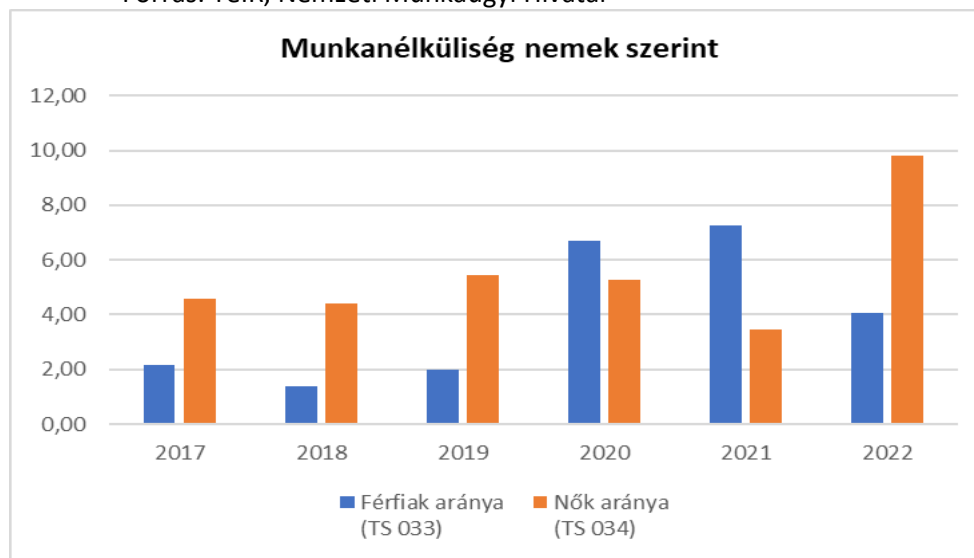
Magyarország szinte minden településére jellemző, hogy kisgyermekkorban a nők száma kevesebb, az életkor előre haladtával a férfiak száma fokozatosan csökken és időskorúak között már jellemzően a nők száma több.

Az önkormányzatok és annak intézményei a kiindulási időpontban csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan, de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály. A nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	2,17	4,59	3,38%
2018	1,39	4,42	2,91%
2019	2	5,45	3,73%
2020	6,71	5,26	5,99%
2021	7,28	3,48	5,38%
2022	4,05	9,82	6,94%

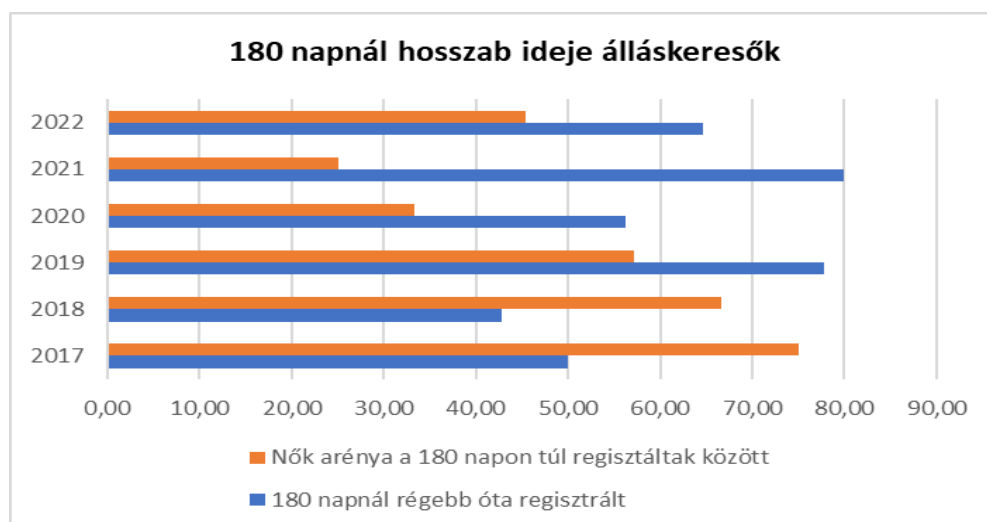
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Településünkön az elmúlt időszak elemzése azt mutatják, hogy a munkanélküliek között a nők aránya magasabb, mint a férfiaké ugyanezen időszakokra vonatkozóan.

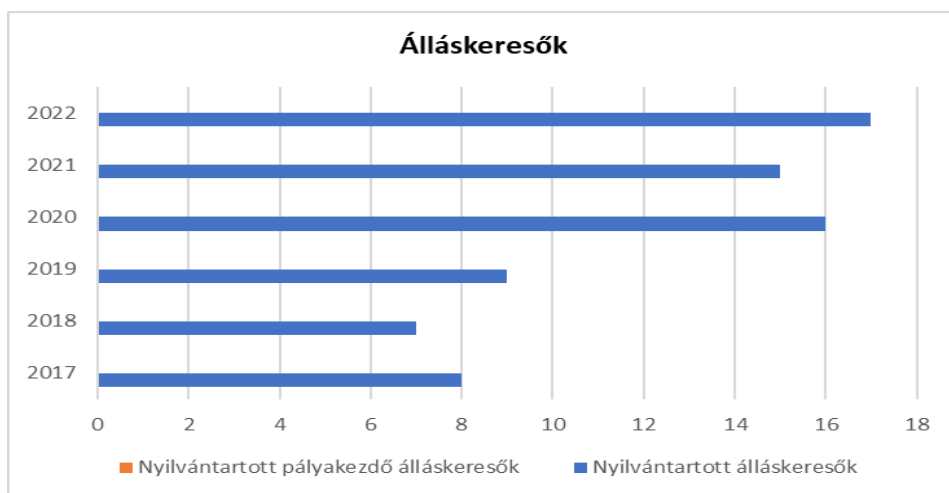
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2017	50	75
2018	42,86	66,67
2019	77,78	57,14
2020	56,25	33,33
2021	80	25
2022	64,71	45,45

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma		
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	8	0
2018	7	0
2019	9	0
2020	16	0
2021	15	0
2022	17	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Kisapátiban sem képzési programok, sem pedig foglalkozást segítő programok nem voltak a 2017 és 2022 közötti időszakban.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedésével kapcsolatban külön nem áll rendelkezésre információ. A munkanélküliségi mutatók elemzésekor azonban már tárgyaltuk, hogy Kisapátiban a munkanélküliek alacsony végzettsége nem befolyásolja döntően az elhelyezkedést, sőt a munkanélküliek aránya a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők esetében magasabb.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Településünk a nők esetében a foglalkoztatás területén történő hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően – különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása. A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában. A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést. A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott, - a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)23

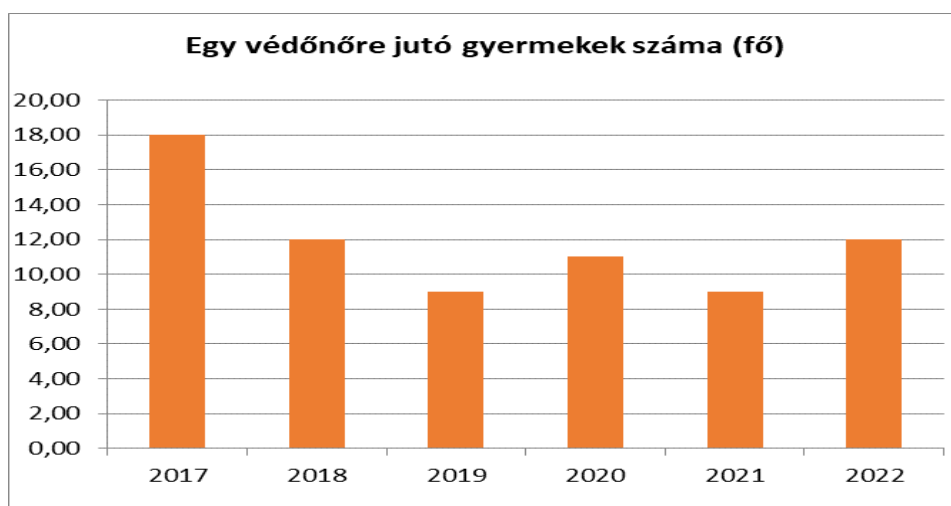
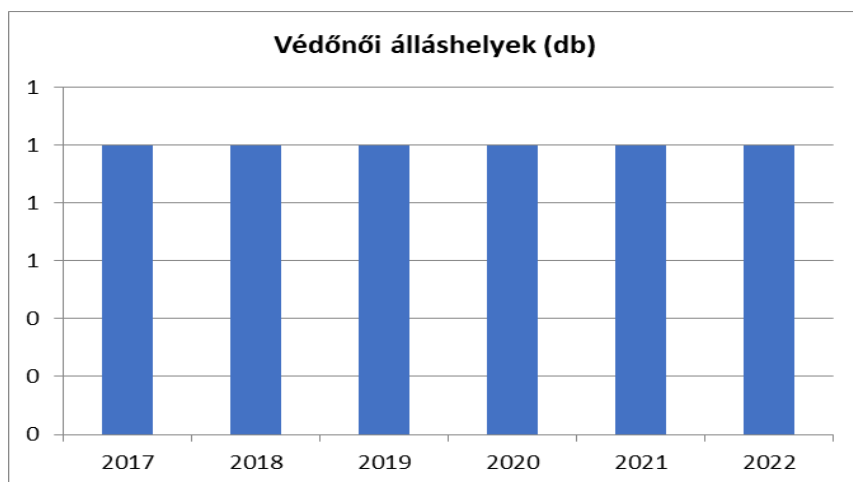
Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Felmerül kérdésként, hogy gyesről, gyedről a munkába visszatérő szülők munkahelyei milyen mértékben veszik figyelembe a munkavállaló szülői feladatait, biztosítanak-e számukra rugalmasabb munkaidőt, egyéb könnyítéseket.

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	1	18	18
2018	1	12	12
2019	1	9	9
2020	1	11	11
2021	1	9	9
2022	1	12	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket érő erőszak nagyobb részt a családon belül fordul elő, ezért gyakran emiatt láthatatlan. Az érzelmi kiszolgáltatottság az áldozat számára megnehezíti a segítségkérést, így nagyon ritka, hogy ezekről a települések adatokkal rendelkezzenek. Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal az illetékes hatóság által a családtól való távoltartás ügyében hozott döntésekről sem. A nőket érő erőszak elkerülése és megelőzése érdekében szükséges a nők köztudatformálása, önvédelmi oktatások szervezése, önkéntességen alapuló erőszakmentes szexről felvilágosítás, az ismeretek tananyagba építése (iskola, nevelőintézmények). Az áldozatok támogatása, rehabilitációja fontos

teendője a pszichológusoknak, jogászoknak, civil szervezeteknek, valamint a település közösségének is. A leány-, illetve fiatal anyák támogatása során szükséges a nevelés, gyermekfelügyelet, továbbtanulás, munka, önismeret, önvédelem stb. biztosítása. Az önkormányzat támogatja a településen a polgárőrséget, ezzel is segítve a jelzőrendszer működését.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetbe került családok, nők, gyermekek lakhatási problémáinak megoldására városunkban megoldást nem találhatunk. Az önkormányzat anyagi forrásai jelenleg nagyon szűkösek, a korábbi időszakban pedig a lakhatási gondok megoldása igényként nem merült fel, így a települési önkormányzatok ezen problémák megoldására nem rendezkedtek be.

A vármegyében található Egyesített Szociális Intézmények Családok Átmeneti Otthona (Pápa) és a VMJV Szociális Gondozási Központ által működtetett Családok Átmeneti Otthona kizárólag Pápa és környéke, illetve Veszprémből helyeznek el rászorulókat. Krízishelyzetben az egész ország területéről is fogadnak.

A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátások rendszerébe tartozik. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rögzíti, hogy az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított és emiatt el kellene választani a gyereket a szülőjétől.

Az anyaotthonok elsődleges feladata a megelőzés a gyermek állami gondozásba vételének megakadályozására.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzati hivatal adatai szerint az önkormányzati választások során a képviselőjelöltek száma között mindig kevesebb volt a nő, mint a férfi.

Kisapáti Község Önkormányzata Képviselő Testületének jelenleg 2 női tagja van. A nők szerepe a helyi közéletben meghatározó, a falugondnok, közművelődési munkatárs és a hivatal segédi is nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Kisapáti is valószínűleg ugyanazok a társadalmi problémák érintik a nőket, mint országos szinten. Munkanélküliség, anyagi nehézségek, életszínvonal csökkenése. Van egy olyan vékony réteg Magyarországon, aki anyagilag nagyon jól él, és minél jobban eltávolodik az egyre inkább lecsúszó középrétegtől. A kistelepülésen ez nem igazán mutatkozik meg, itt a középréteg alkot egy nagyon vékony réteget, és a mélyszegénységben élők egyre többen vannak. Ezen csak országos szinten lehetne változtatni, a gazdasági fellendüléssel, munkahelyek teremtésével. Az önkormányzatok helyzete évről évre nagyobb mértékben ellehetetlenedik, ma már szinte csak pályázati lehetőségek révén tudnak és próbálnak előre lépni. A régebben fejlesztésre fordítható összegeket is felemészti a település működésének biztosítása.

Ettől függetlenül a közösség mindent megtesz annak érdekében, hogy itt tartsa a fiatal nemzedéket, hogy a nőknek és családjaiknak olyan körülményeket biztosítsanak a maguk lehetőségein belül, hogy merjenek gyermekeket szülni, hiszen Kisapáti lakossága még nagyon

sokáig szeretné ezt a kis közösséget fenntartani és elkerülni azt, hogy előregedő faluként lakosság száma lassan elfogyjon.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nőket érő családon belüli erőszakról nincs adat.	Nők informálása, segítése védőnői, orvosi, egyházi, civil szervezetek bevonásával
A nők szűrővizsgálatokra eljutása nehézkes, nem érünk rá odafigyelni az egészségünkre	Egészségnap megszervezése
A kisgyerekes anyák elhelyezkedése nehéz	Közfoglalkoztatás fenntartása

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

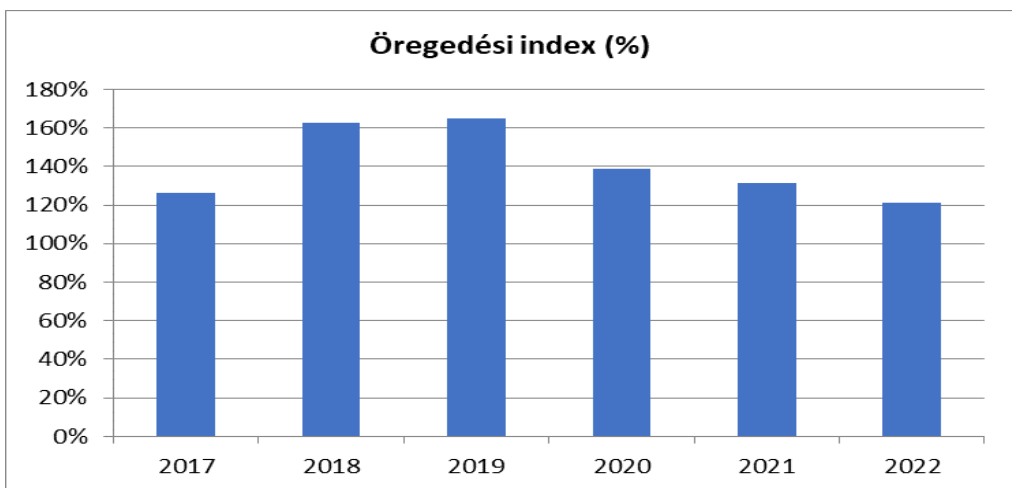
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A népesség öregedésével járó társadalmi, demográfiai problémák az elmúlt évtizedekben világszerte az érdeklődés középpontjába kerültek. Az öregek aránya a Föld teljes népességét figyelembe véve 2000-ben 10% volt, 2050-ben 25% körül várható, míg ez az arány Európában 36-37%-os mértéket mutat. Az Európa egészére érvényes általános öregedési folyamat Magyarországon is jellemző. Folyamatosan, az utóbbi években pedig gyorsuló ütemben csökkent a 14 éves és ennél fiatalabb korcsoportok aránya és emelkedett az idősebb aktív korúaké, de még inkább a 60 éven felülieké. Ezen arányok a születések és halálozások trendjeiből erednek, a vándorlások szerepe eddig nem volt meghatározó. Míg a demográfiai öregedés, a korstruktúra romlása a maga átütő társadalmi hatásaival kedvezőtlen folyamatot jelenthet, az életkor meghosszabbodása nagyon is pozitív jelenség. A társadalmi szolidaritás megkívánja, hogy a fiatal generációk fokozott gondot fordítsanak a teljes népesség immár egyötödét kitevő, a munkából lassan kiöregedő, vagy már kiöregedett népesség életkörülményeire, életminőségére.

Az idős korosztály egyre több időt tölt a lakásában, kevesebbet mozdul ki, így életük minősége szempontjából nem mindegy, hogy milyen lakásuk nagysága, komfortfokozata, felszereltsége. Ez a korosztály már nem a felhalmozás időszakában van, hanem éppenséggel a lakás az élet során létrehozott egyik legjelentősebb felhalmozás. A megteremtett körülmények már véglegesnek tekinthetők, mivel az időskorú emberek már ritkán változtatnak lakóhelyükön. A lakás nyújtotta biztonság egyre fontosabbá válik, mert a lakáson belül az idős ember még képességei birtokában érezheti magát. Lakáson kívül azonban számos, váratlan szituáció állhat elő. A "lakásba való bezárkózás" viszont a társas kapcsolatok beszűkülését, elmagányosodást okozhat. A problémák nagyrészt az egyszemélyes háztartásokban jelentkeznek, ahol az idős ember egymaga kénytelen megélni jövedelméből, gondoskodni a lakásban jelentkező hibák javításáról, a lakás rendben tartásáról.

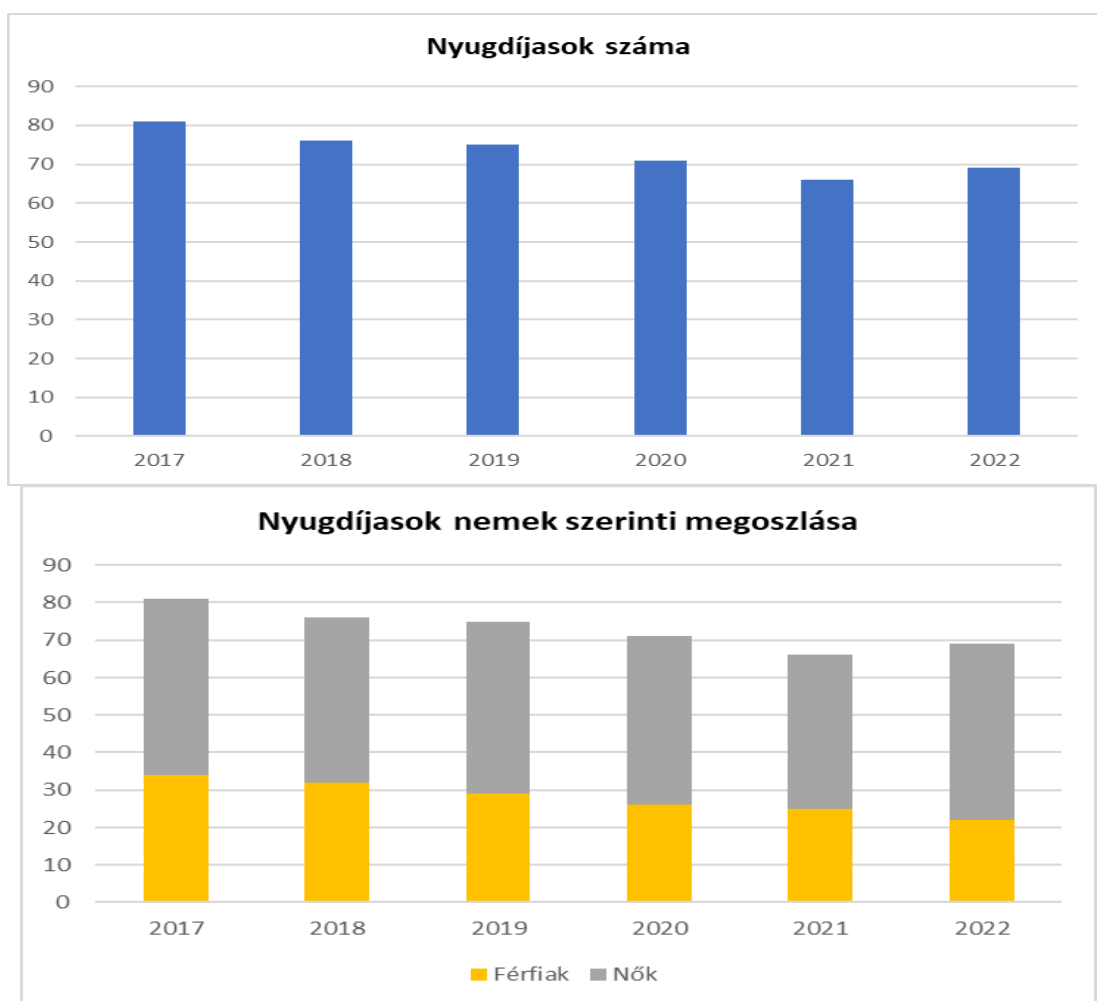
6.1. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	63	50	126,00%
2018	65	40	162,50%
2019	61	37	164,86%
2020	61	44	138,64%
2021	59	45	131,11%
2022	57	47	121,28%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	34	47	81
2018	32	44	76
2019	29	46	75
2020	26	45	71
2021	25	41	66
2022	22	47	69

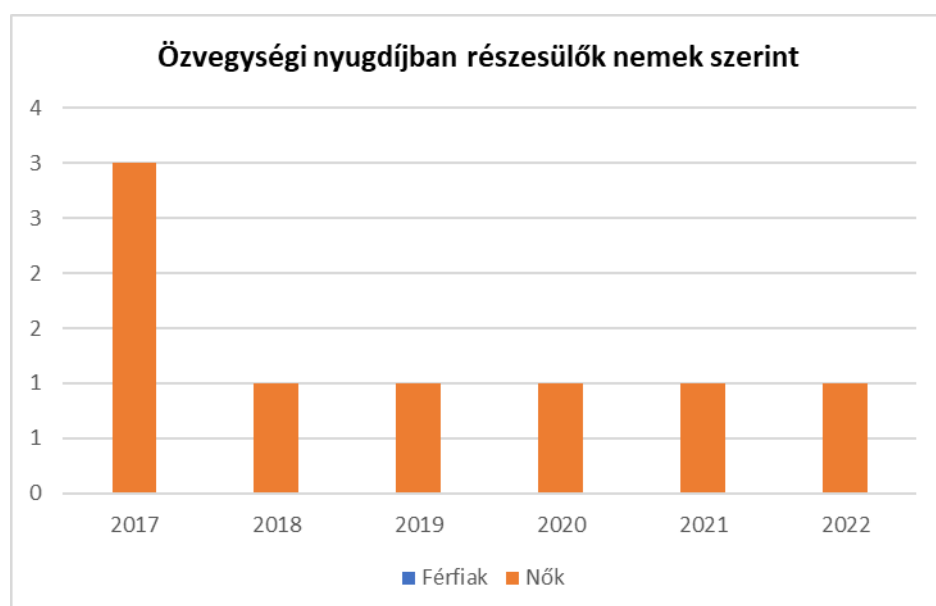
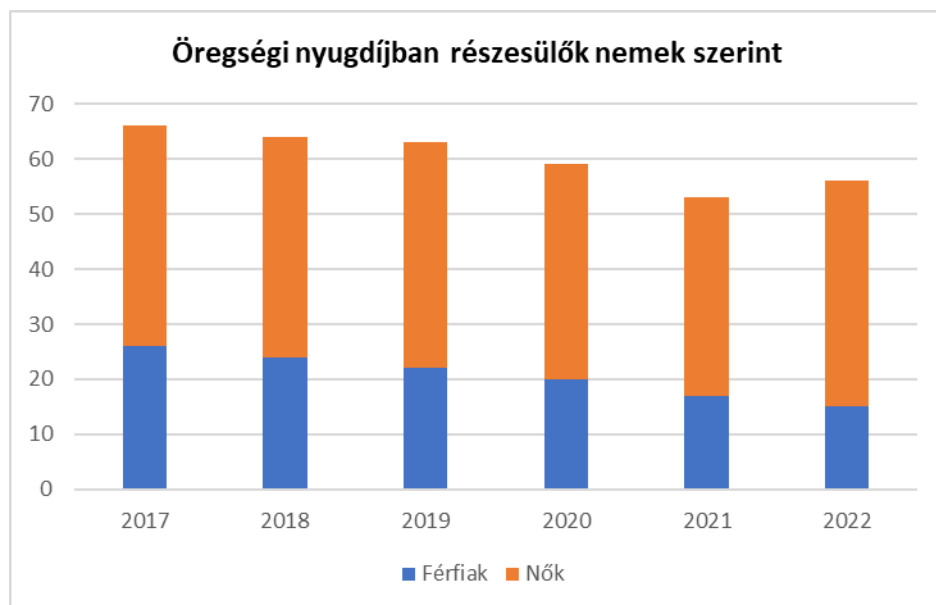
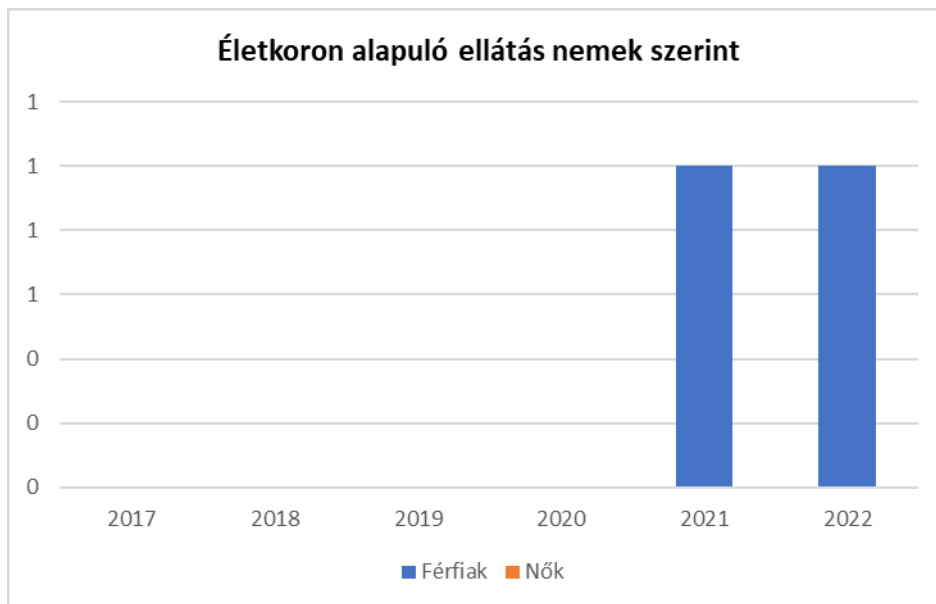
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	0	0	26	40	0	3	0
2018	0	0	24	40	0	1	0
2019	0	0	22	41	0	1	0
2020	0	0	20	39	0	1	0
2021	1	0	17	36	0	1	0
2022	1	0	15	41	0	1	0

Forrás:

TeIR,
KSH
Tstar

A nyugdíjasok jövedelmi helyzetére vonatkozó konkrét adatok nincsenek.

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek száma.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze általánosságban:

- növekszik az átlagéletkor
- magasabb a középkorúak halandósága
- nők hosszabb élettartalma

Az időskorban jellemző megbetegedések – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége csökken.

Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	8	7	9	16	15	17
41-45 év (TS 042)	Fő	1	2	0	2	0	2
	%	12,50%	28,57%	0,00%	12,50%	0,00%	11,76%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	0	0	1	1	1
	%	12,50%	0,00%	0,00%	6,25%	6,67%	5,88%
51-55 év (TS 044)	Fő	3	3	0	3	2	1
	%	37,50%	42,86%	0,00%	18,75%	13,33%	5,88%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	0	4	2	3	4
	%	25,00%	0,00%	44,44%	12,50%	20,00%	23,53%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	1	3	8	7	7
	%	12,50%	14,29%	33,33%	50,00%	46,67%	41,18%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Kisapátiban a lakosság nagy része kertes házban lakik, vagy rendelkezik a környéken található szőlőbirtokkal. A házi szőlő és bortermelés során akad munka bőven, így akinek az egészségi állapota engedi, a saját szükségletein felül, még a gyermekeiknek is úgy próbálnak segíteni, hogy saját maga megtermeli a kiskertben a zöldség, gyümölcsfélét, vagy a szőlőterületek megművelésével plusz bevételi forrásra tesznek szert.

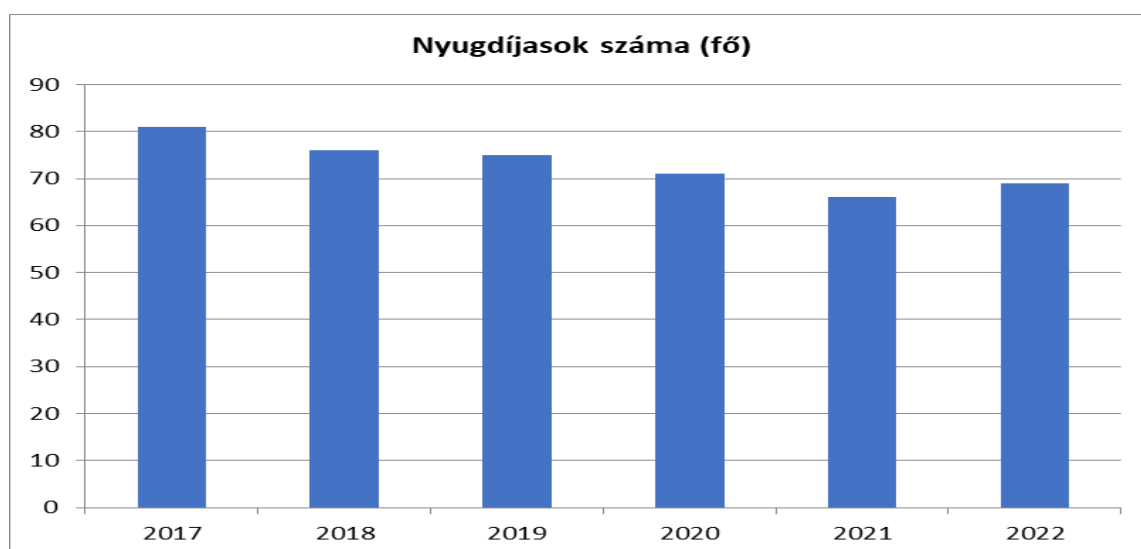
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Településünkön a foglalkoztatás terén az idős korból származó hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	34	47	81
2018	32	44	76
2019	29	46	75
2020	26	45	71
2021	25	41	66
2022	22	47	69

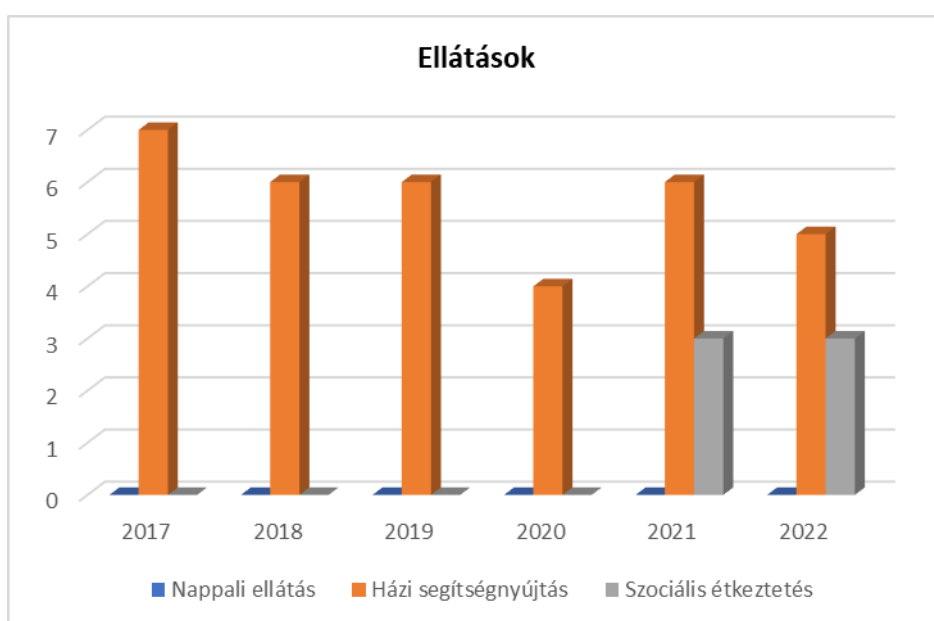
Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	63	0	7	0
2018	65	0	6	0
2019	61	0	6	0
2020	61	0	4	0
2021	59	0	6	3
2022	57	0	5	3

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Az időskorúak a nappali ellátása nem megoldott. Azonban a környék településein régóta tervben van egy- akár több környező település általi összefogásból megvalósuló- a nappali ellátást megoldó idős otthon létrehozása, különösen a növekvő idősödő lakosságot figyelembe véve. Kisapáti községben a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

A házi segítségnyújtás keretében:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában,
- az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,

- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás megfelelő.

b) idősek informatikai jártassága;

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Ide tartoznak a már említett nyugdíjas klub, az évek óta hagyományosan megrendezett Mindenki Karácsonya elnevezésű ünnepség, ahol az időseket az óvodások, az iskolások műsorral köszöntik. Az év folyamán folyamatosan megrendezésre kerülő rendezvényeink – falunap, idősek napja, hősök vasárnapja, március 15., augusztus 20-i ünnepség, az év közbeni egyéb programok - amikről az önkormányzat hirdetőtábláján lehet tájékozódni, hogy minden korosztály számára kikapcsolódást nyújtanak, így az idősöknek is.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek a legveszélyeztetettebb korosztály a bűnelkövetők számára	Az idősek ismerjék meg a megelőzés és a hatékony védekezés módszereit
Nehéz nyitás a közösség irányába	Idősek klubtagságának bővítése, kirándulások kiterjesztése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

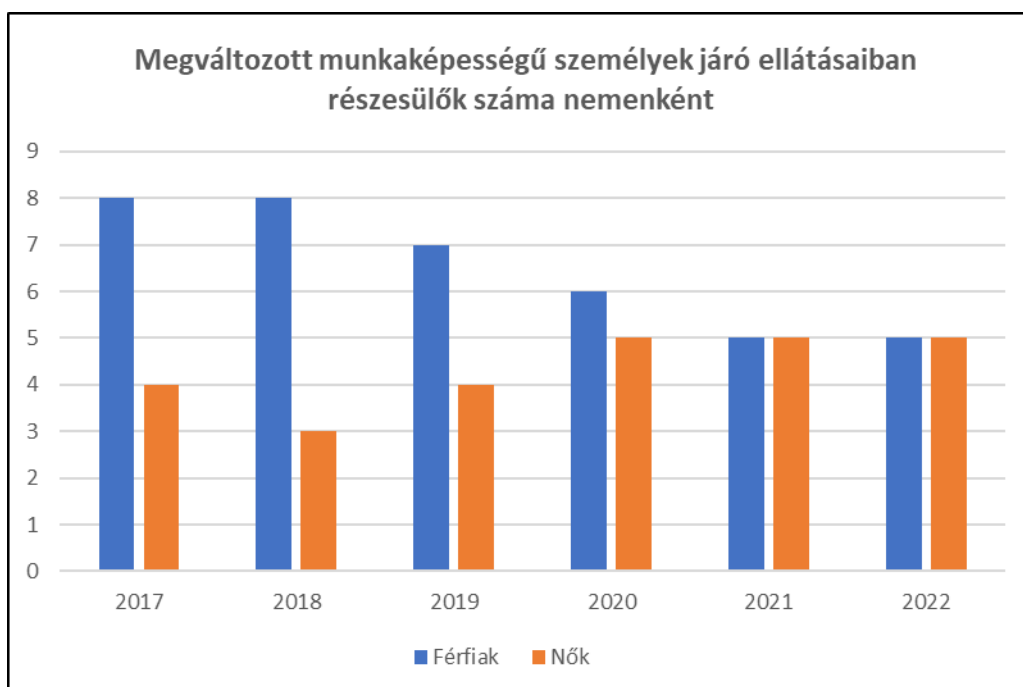
Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással

él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	8	4	12
2018	8	3	11
2019	7	4	11
2020	6	5	11
2021	5	5	10
2022	5	5	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan statisztikai adatok nem adnak teljesen valós képet a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A településen többen is vannak, akik mozgásukban vagy látásukban egészségkárosodottak. Így az esetleges problémáikat e célcsoporttal szükséges kezelni.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kultúra és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A KSH adatai alapján településünkön csak a megváltozott munkaképességű személyek ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma található meg. A település lakosságának létszámához képest számuk nem túl jelentős, ennek ellenére nagyon fontos, hogy a mindennapi életük megkönnyítése érdekében élhető környezetet és emberhez méltó életkörülményeket biztosítsunk a számukra. Ez azonban addig nem lehetséges, míg nem vagyunk tisztában azzal, hogy Badacsonytördemicen pontosan mennyien vannak, és milyen fogyatékossgal élnek, hiszen az egészségkárosodott személyekről nincs adatunk, sajnos erre vonatkozó adatbázist az önkormányzat eleddig még nem hozott létre.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Településünkön, a foglalkoztatás területén, fogyatékossg okán történt hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen felnőtt korú értelmi fogyatékos és halmozott fogyatékossgal élő személyeket ellátó intézmény nem működik. E szolgáltatást a Tapolca melletti Lesencetomajon található

Veszprém Vármegyei Fogyatékos személyek Pszichiátriai és szenvedélybetegek Intézményében vehető igénybe.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A Kormány megalkotta a rokkantsági nyugdíjrendszer átalakításához kapcsolódó új intézményrendszer koncepcióját, melynek keretén belül 2012-ben bevezetésre került a megváltozott munkaképességű személyek új ellátási rendszere.

Kimunkálásra került a komplex minősítés szabályrendszere, megváltozott a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal feladat és hatásköre, valamint létrejöttek a megyei és fővárosi kormányhivatalok önálló szakigazgatási szerveiként működő, elsőfokú közigazgatási hatósági jogkörrel felruházott rehabilitációs szakigazgatási szervek.

A régi ellátási típusokat újak váltották fel:

- Rehabilitációs ellátás
- Rokkantsági ellátás

2011. évi CXCI. tv 2. § (1) szerint megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60%-os vagy kisebb mértékű, és aki

- a) a kérelem benyújtását megelőző 5 éven belül legalább 1095 napon át a Tbj. 5. §-a szerinti biztosított volt,
- b) keresőtevékenységet nem végez és
- c) rendszeres pénzellátásban nem részesül.

Megváltozott munkaképességű munkavállalók támogatásai:

- Munkahely rehabilitációs célú átalakítása
- Bér- és költségkompenzáció
- Tranzitfoglalkoztatás
- Tartós támogatott foglalkoztatás
- Rehabilitációs kártya: a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának új eszköze. A rehabilitációs kártyát a rehabilitációs szakigazgatási szervnél kérelem benyújtásával kell igényelni. A rehabilitációs szakigazgatási szerv a kártyára való jogosultságot ellenőrzi, és a jogosultság fennállása esetén a kérelmet továbbítja az állami adóhatóság részére.

Rehabilitációs szakigazgatási szervvel való együttműködéshez kapcsolódó támogatások:

- Munkaközvetítés vagy bértámogatással való elhelyezés
- Munkaerő-piaci képzéseken való részvétel lehetősége
- Vállalkozó válás támogatása
- Szolgáltatások biztosítása (pl.: rehabilitációs tanácsadás, állaskeresési tanácsadás, motivációs tréning)
- Mentori szolgáltatás
- Munkáltatók számára nyújtott szolgáltatások
- Egyéb segítő civil szervezetekkel való együttműködés

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A hatályos jogszabályoknak megfelelően az új beruházások és felújítások akadálymentesített környezet biztosításával történnek. Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

A település Helyi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve és Településfejlesztési Konceptió felülvizsgálata során az akadálymentesítésre odafigyeltek, Kisapátiban az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek mind akadálymentesített.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékos személyek számára a művelődési, kulturális, közösségi célú létesítmények látogatása biztosított. A település honlapja azonban nem akadálymentesített.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A település egyik munkáltatója az önkormányzat. Az önkormányzat épületeiben az akadálymentes közlekedés csak részben biztosított. A településen található többi munkáltató épületeiben az akadálymentesítésről nincs adat.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Kisapáti Község Önkormányzata a járdák folyamatos karbantartásával igyekszik biztosítani a közlekedés minőségét és biztonságát.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Településen fogyatékosok nappali intézménye nincs, de igény sem merült fel eddig.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A megváltozott munkaképességű személyek korábban részesültek utazási kedvezményben. Ez azonban jogszabályváltozás miatt már nem vehető igénybe, így jelenleg a településen ilyen jellegű hátránykompenzáló juttatás vagy szolgáltatás nincs.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kisapáti község honlapja nem akadálymentesített	A település honlapjának akadálymentesítése a vakok és gyengén látók számára

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem teljeskörű a csapadékvíz-elvezetése	A csapadékvíz elvezetés megvalósításának további ütemezése
Főként a mozgáskorlátozottak, idősek és a gyermekek nehezen közlekednek a település rossz állapotú útjain, járdákon, padkákon	Utak, járdák, padkák felújítása
A hivatal és az orvosi rendelőt magába foglaló épület tetőszerkezetének, nyílászáróinak cseréje, homlokzati hőszigetelése és az elavult fűtési rendszer	Hivatal és az orvosi rendelő épületének korszerűsítése
A település fenntartásához szükséges eszközök hiánya	Kommunális eszköz fejlesztés a magasabb színvonalon történő feladatellátáshoz

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Kisapáti községben az alábbi civil szervezetek tevékenykednek:

- Kisapáti Szépkorú Nyugdíjas Klub
- Nemesgulács-Kisapáti Sportegyesület

A civil szervezetek függetlenségét Kisapáti község Önkormányzata elismeri és tiszteletben tartja. Önkormányzatunk partneri viszonyt alakított ki velük, melynek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan részt vesznek.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen nemzetiségi kisebbségi önkormányzat nem működik, továbbá más nemzetiségi önszerveződések sem alakultak ki.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Nemesgulácsi Napközi Otthonos Óvodát a Nemesgulács, Kisapáti és Káptalanfői Intézményfenntartó Társulás tartja fenn. Ezen kívül Kisapáti település a Szigligeti Közös Önkormányzati Hivatal egyik társtelepülése, amelyben a többi településsel (Szigliget, Hegymagas, Badacsonytördemic, Nemesgulács, Káptalanfői) szoros, mindennapi kapcsolatban van.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi önkormányzat nem található a településen.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen működő civil szervezetek esélyegyenlőségi tevékenysége hozzájárul az idős korúakra történő odafigyeléshez, mind biztonsági, mind pedig egészségügyi szempontból.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szereplők a településen nem vesznek részt a HEP létrehozásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településünkön dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési szakemberek. Módszere a személyes és online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A települése honlapján (www.kisapati.hu) az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Településünkön a helyi közösség szolidaritását az önkéntes munkában való részvétel jellemzi leginkább.	A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Tapolcai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával karöltve foglalkoztatást segítő programok szervezése a településen.
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Kevés támogatási forma áll rendelkezésre a célcsoport megsegítésére	Települési támogatás fenntartása
Gyermekek	A gyermekek az internet biztonságos használatáról nem rendelkeznek megfelelő információval.	Felvilágosító előadások szervezése a biztonságos internethasználathoz.
Idősek	Az idősek a legveszélyeztetettebb korosztály a bűnelkövetők számára	Az idősek ismerjék meg a megelőzés és a hatékony védekezés módszereit
Idősek	Nehéz nyitás a közösség irányába	Idősek klubtagságának bővítése, kirándulások kiterjesztése
Nők	Nőket érő családon belüli erőszakról nincs adat.	Nők informálása, segítése védőnői, orvosi, egyházi, civil szervezetek bevonásával
Nők	A nők szűrővizsgálatokra eljutása nehézkes, nem érünk rá odafigyelni egészségünkre	Egészségnap megszervezése
Nők	A kisgyerekes anyák elhelyezkedése nehéz	Közfoglalkoztatás fenntartása
Fogyatékkal élők	Kisapáti község honlapja nem akadálymentesített	A település honlapjának akadálymentesítése a vakok és gyengén látók számára
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Nem teljeskörű a csapadékvíz-elvezetése	A csapadékvíz elvezetés megvalósításának további ütemezése

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Főként a mozgáskorlátozottak, idősek és a gyermekek nehezen közlekednek a település rossz állapotú útjain, járdákon, padkákon	Utak, járdák, padkák felújítása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A hivatal és az orvosi rendelőt magába foglaló épület tetőszerkezetének, nyílászáróinak cseréje, homlokzati hőszigetelése és az elavult fűtési rendszer	Hivatal és az orvosi rendelő épületének korszerűsítése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A település fenntartásához szükséges eszközök hiánya	Kommunális eszköz fejlesztés a magasabb színvonalon történő feladatellátáshoz

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák egyenlő méltóságú személyként élhetnek. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életminősége folyamatosan javuljon. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi és lelki egészségének biztosítását. Folyamatosan odafigyelünk az idősek megfelelő ellátására és tájékoztatására. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családban és a munkában elfoglalt helyük megbecsülését. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők igényeire, a mindennapi életvitelükhöz nélkülözhetetlen szükségleteik biztosításával.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Csapadékvíz elvezetés megvalósítása	A csapadékvíz elvezetés biztosítása a település egészére vonatkozóan	A település egész területén biztosított legyen a csapadékvíz elvezetés, minden lakó részére egyenlő esélyt adva az esővíz elvezetésére. A Szent György-hegyről lezúduló esővíz sok problémát okoz a településen.		Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázati forrás igénybe vétele a csapadékvíz elvezetése a település azon részeire, ahol jelenleg nem biztosított a víz elvezetés.	polgármester	2029. 07. 31. (kedd)	Támogatás elnyerése, elégedett lakosság	pályázati forrás biztosítása	hosszú távú	nem releváns
2	Utak, járdák, padkák felújítása	A település kül- és belterületi útjainak, valamint járdák, padkák felújítása	A teljes lakosság akadálymentesen közlekedhessen a település belterületi útjain, a járdákon, padkákon.		Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Elsősorban pályázati forrásból, valamint az önkormányzat költségvetése terhére a település belterületi útjainak felújítása. Járdák, padkák felújítása, új járda építése.	polgármester	2029. 07. 31. (kedd)	támogatás elnyerése, lakosság elérhetősége	pályázati forrás, önkormányzati önerő	hosszú távú	nem releváns
3	Hivatal és az orvosi rendelő épületének korszerűsítése	Az ingatlan tetőszerkezetének felújítása, nyílászáró csere, homlokzati hőszigetelés, és az elavult fűtési rendszer korszerűsítése	Az ingatlan korszerűsítése és energia takarékos fűtés kialakítása az épület komfortfokozatának növelése, az élhetőbb környezet biztosítása a lakosság számára.		Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázati forrás bevonásával a Kisapáti, Kossuth utca 77/1 szám alatti ingatlan tetőszerkezetének felújítása, homlokzati hőszigetelés, nyílászárók cseréje és energia takarékos fűtési rendszer kialakítása.	polgármester	2029. 07. 31. (kedd)	pályázati forrás elnyerése, a lakosság elégedettségének növelése	pályázati forrás	hosszú távú	nem releváns
4	Kommunális eszközök	A település	A település		Országos	Kommunális	polgármester	2029. 07. 31.	Az önkormányzat	pályázati forrás	hosszú távú	nem releváns

	fejlesztés	karbantartási feladatainak ellátásához szükséges eszközök beszerzése	karbantartási feladatainak elősegítése		Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	eszközök fejlesztésére pályázati forrás igénybevétele		(kedd)	kötelező feladatainak magasabb szintű ellátása a lakosság elégedettsége				
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége													
1	Foglalkoztatást segítő programok szervezése	Foglalkoztatást segítő programok szervezése a településen.	A településen csökkenjen a munkanélküliek száma.	Nemzeti társadalmi felzárkózási stratégiai programmal összhangban.	Új Roma Stratégia	Fórum szervezése, tanácsadás, foglalkoztatás vagy képzésről való tájékoztatás, Munkaügyi Központba történő irányítás	polgármester	2029. 07. 31. (kedd)	Évente két alkalommal szervezve	1 fő mentor. Munkaügyi Központ támogatása, önkormányzati saját erőforrás, tájékoztató anyag költsége	folyamatos	nem releváns	
2	Települési támogatások fenntartása	Az önkormányzat szociális célú ellátásait szabályozó helyi rendeletben meglévő települési támogatás fenntartása	A településen mélyszegénységben élők támogatása		Új Roma Stratégia	Az önkormányzat szociális célú ellátásait szabályozó rendelet jelenlegi ellátásainak fenntartása, a mélyszegénységben élők hatékonyabb segítését célzó támogatási formák áttekintése.	polgármester	2029. 07. 31. (kedd)	Támogatást igénylők száma	Önkormányzat költségvetése	többszöri segítségnyújtás	nem releváns	
II. A gyermekek esélyegyenlősége													
1	A gyermekek tájékoztatása a biztonságos internethasználatához	Felvilágosítás a nem biztonságos internet használatának veszélyeiről.	A gyermekek tanulják meg a biztonságos internethasználatot.	összhangban van minden stratégiai dokumentummal.	Nemzeti Ifjúsági Stratégia "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia	Tájékoztatók szórólapok előadások szervezése a témában gyakorlati bemutató a biztonságos internet használatához.	polgármester, rendőrség, iskola	2029. 07. 31. (kedd)	résztevők száma	közművelődési munkatárs, informatikai szakember, rendőrség képviselője, szórólapok tájékoztatók, informatikai eszközök biztosítása.	folyamatos	nem releváns	
III. A nők esélyegyenlősége													
1	Közfoglalkoztatási fenntartása	A meglévő közfoglalkoztatási rendszer további igénybevétele	Közfoglalkoztatás keretében történő munkaviszony biztosítása helyben		Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Közfoglalkoztatás keretében keresőtevékenység biztosítása helyben az önkormányzat intézményeinél azoknak a nőknek akik családi kööttségeik miatt, vagy egyéb más	polgármester	2029. 07. 31. (kedd)	megfelelő létszám megléte	Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Tapolcai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával való kapcsolattartás, támogatási igények	több éven keresztül tartó keresőtevékenység biztosítása	nem releváns	

						okból nem tudnak más munkaviszonyt létesíteni.				benyújtása			
2	Egészségnap megszervezése	Egészségügyi szűrővizsgálatok végzése egy napon egy helyen a településen.	Több egészségügyi szűrővizsgálat elvégzése egy napon egy helyen.		Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Egészségnap keretében több egészségügyi szűrővizsgálat megszervezése egy napon egy helyen a település lakosai számára.	polgármester, védőnő	2029. 07. 31. (kedd)	lakosság megfelelő számú részvétele	Önkormányzat költségvetése, egészségügyi személyzet rendelkezésre állása	megfelelő érdeklődés és részvétel ezt követően hosszú távú fenntartása	nem releváns	
IV. Az idők esélyegyenlősége													
1	Folyamatos tájékoztatás és figyelemfelhívás a trükkös csalásokra, azok megelőzésére. Rendőrséggel, polgárőrséggel közös tájékoztató tartása	A bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály, gyakrabban válnak áldozatokká	minden időszerű ismerje meg a csalók által alkalmazott trükköket az időszerű ismerje meg a megelőzés módszereit hatékony védekezés legyen a csalókkal szemben	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban van	Időügyi Nemzeti Stratégia	polgárőrség további támogatása folyamatos tájékoztatás és figyelemfelhívás a trükkös csalásokra, azok megelőzésére az idők személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése	önkormányzat	2029. 07. 31. (kedd)	kiküldött tájékoztatók száma tájékoztatásokon részt vevők száma polgárőrség - térfigyelők	önkormányzati és pályázati támogatások	folyamatos	nem releváns	
2	Idősek klubtagságának bővítése, kirándulások kiterjesztése	Az idősek klubtagságának kibővítése és nekik szervezett kiránduláson való részvétel kiterjesztése	Az idős egyedülálló emberek elmagányosodásának, elszigetelődésének megakadályozása, nyitás a közösség irányába		Időügyi Nemzeti Stratégia	A klubtagság kibővítése az idők köréből, továbbá a részükre szervezett kiránduláson való részvétel kiterjesztése klubtagokon kívüli érdeklődőkre is.	polgármester, klubvezető	2029. 07. 31. (kedd)	érdeklődők és résztvevők száma	idősek megkeresése, megszólítása a klubvezető, házi gondozó által információ nyújtása a lakosság felé önkormányzati támogatás, helyi vállalkozók, támogatók segítsége	igény érdeklődés esetén folyamatos	nem releváns	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége													
1	A település honlapjának átalakítása, hogy az akadálymentesített legyen	A település honlapja nem akadálymentesített (www.kisapati.hu)	A honlap vakok és gyengén látók számára történő komplex akadálymentesítése	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban van	Országos Fogyatékosági Program	Pályázati figyelés, pályázat benyújtása önerő nem lévén	Polgármester, jegyző	2029. 07. 31. (kedd)	Kész honlap	Önkormányzati önerő, pályázati támogatás	folyamatos	nem releváns	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

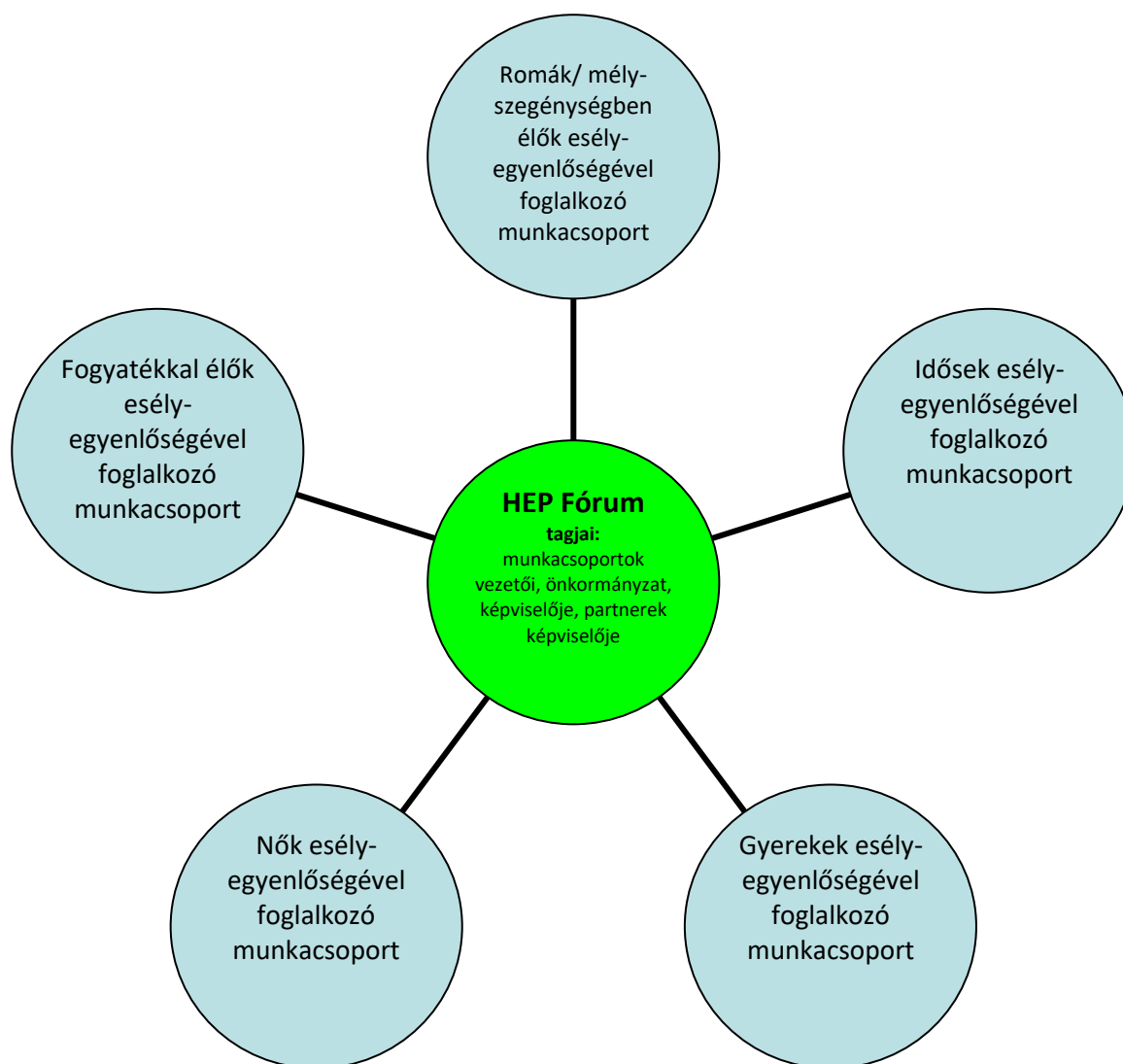
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Kisapáti község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Kisapáti község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA